

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Simpozionul național „Educație pentru dezvoltare durabilă a României în context european” - Prof. Oros Ligia Elena	3
Bucurii STEM / STEAM la grădinița Vinerea – Prof. Huștiuc Nicoletta	4
Exemple de bune practici ale muncii în echipă pentru dezvoltarea și succesul elevilor în învățarea matematicii la cîlul primar – Prof. înv. primar Manole Luminița	7
Proiectele educaționale – mijloc de creștere a eficacității procesului instructiv-educativ – Prof. Lupea Rodica	11
Eminescu și rolul limbii române în școală – Prof. Lașîță Doina	14
Dezvoltarea personală a individului implicat în programul de mentorat – Prof. înv. primar Alecușan Elena Gabriela	16
Rolul activităților extrașcolare în dezvoltarea personalității elevilor - Prof. Mateș Rodica	18
Importanța parteneriatului familie- școală în dezvoltarea personalității copilului de vîrstă școlară mică – Prof. înv. primar Sicoe Ioan	20
Test de evaluare – ortografie și punctuație – Prof. Costea Cristina Anca	21
Manifest pentru voluntariat – Prof. Ignat Ancuța, prof. Dînșorean Adela	22
Parteneriatul grădiniță – biserică „Un strop de credință” – exemple de bune practici – Prof. înv. preșcolar Bîte Aniela Ioana	25
Interpretare chestionar – Prof. Petri Maria	27
Activitate opțională – Have fun time with english word! – Prof. înv. preșcolar Balea Livia-Valentina, prof. înv. preșcolar Galdău Andreea Claudia	28

Statutul femeilor reflectat în constituțiile din România – Prof. Gaidei Cristina Elena	32
Predarea și învățarea interactivă – Prof. Căndea Tereza	36
Bune practici în predarea limbii engleze. Exemplu de activități de învățare cu metode inovatoare, centrate pe elev: jocul de rol – Prof. Medrea Alina, prof. Jurca Mirela	38
Activități care asigură starea de bine în mediul școlar incluziv– Prof. Nemeș Mihaela	40

**SIMPOZIONUL NAȚIONAL
„EDUCAȚIE PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI
- ÎN CONTEXT EUROPEAN”**

Ediția a XV-a, 19 decembrie 2023

Prof. Oros Ligia Elena, CCD Alba

TEMA SIMPOZIONULUI:

1. Mediul în viața omului. Abordări cetățenești europene și românești.
2. Educația pentru dezvoltare durabilă a României și profesia didactică.
3. Cunoașterea elevilor, etapă premergătoare necesară în procesul de educație pentru dezvoltare durabilă. Identificarea capacităților și a posibilităților profesionale ale elevilor de a contribui la dezvoltarea durabilă a locurilor natale.
4. Performanțe educaționale din punct de vedere al Educației pentru dezvoltare durabilă a României.
Calitate – performanță – utilitate – valoare în UE.
Calitate – performanță – utilitate – valoare în România.
Competențe necesare - competențe inutile dezvoltării socio-economice/
prosperității țării.
5. Strategia personală și profesională a cadrului didactic, în contextul activității didactice de specialitate, în funcție de criteriile de calitate și performanțe educaționale ce reies din Strategia UNECE pentru Educația pentru Dezvoltare Durabilă. Strategii didactice utile și eficiente în sprijinul dezvoltării durabile a României.
6. Educația pentru dezvoltare durabilă a societății românești și gestionarea timpului școlar.
7. Educația pentru dezvoltare durabilă a locurilor natale ca motivație a învățării.
8. Strategii didactice de evaluare în sprijinul dezvoltării durabile a României. Elemente de deontologie a evaluării educaționale în context european și românesc. Evaluarea elevilor în contextul dezvoltării durabile a societății românești.
9. Integrarea Educației pentru dezvoltare durabilă în contextul local. Cunoașterea comunității autohtone și a aspirațiilor pentru dezvoltare durabilă. Cunoașterea nevoilor comunității românești. Activități curriculare și extra curriculare în contextul local, utile dezvoltării durabile a societății românești.
10. Transformarea educației în resursă de bază a modernizării și dezvoltării durabile a României.

INSTITUȚII PARTENERE

UNIVERSITATEA “1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI ALBA

CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ALBA

LOCUL DE DESFĂȘURARE:

Casa Corpului Didactic Alba

SCOPUL:

Ca ecou al preocupărilor din climatul educațional actual, **Simpozionul „Educație pentru dezvoltare durabilă a României - în context european”** își propune:

- să faciliteze schimburile de idei și interacțiunea între diferiți factori interesați de domeniul educației pentru dezvoltarea durabilă a României și pentru prosperitatea cetățenilor ei;
- să faciliteze înțelegerea și conștientizarea publică privind impactul educației pentru dezvoltarea durabilă a societății asupra vieții noastre de zi cu zi și să faciliteze înțelegerea modului

în care acest tip de educație poate contribui la dezvoltarea unei societăți echitabile, sănătoase și mai tolerante;

- să valorifice și să promoveze potențialul creativ și inovator al cadrelor didactice și al elevilor, prin exemplele de bună practică utile dezvoltării durabile a României;
- să ofere cadrelor didactice noi posibilități de a încorpora conceptele dezvoltării durabile în procesele de reformă a educației;
- să identifice, să promoveze și să conserve specificul cultural și spiritual autohton, punându-l în valoare ca resursă a dezvoltării și prosperității și afirmându-l, identitar, în spațiul european;
- să readucă dascălul în centrul vieții comunitare, ca exponent al unui sistem de valori funcțional și durabil;
- să inițieze, să implementeze și să asigure programe educaționale vizând dezvoltarea durabilă a României;
- să aducă în centrul atenției cadrelor didactice, elevilor și societății implicațiile sociale ale neglijării educației pentru dezvoltare durabilă.

GRUPUL ȚINTĂ: Simpozionul se adresează tuturor cadrelor didactice, elevilor și tuturor celor interesați de problematica dezvoltării durabile a României.

Simpozionul a fost lansat în data de 15 noiembrie 2023, prin anunțarea pe site-ul CCD Alba respectiv pe poșta electronică albanet a începerii activităților de înscriere a lucrărilor.

La simpozion s-au înscris un număr de **47 cadre didactice**, pe baza a **36 de lucrări** alcătuite. La secțiunea 1 au fost înscrise 26 cadre didactice cu 20 lucrări trimise iar la secțiunea 2 au fost înscrise 21 cadre didactice cu 16 lucrări trimise.

Au participat cadre didactice din toate zonele județului, reprezentând atât grădinițe, școli primare, școli gimnaziale precum și colegii naționale, colegii tehnice sau licee vocaționale.

Participanții au fost din următoarele județe: Alba, Bihor, Brașov, Botoșani, Cluj, Giurgiu, Mureș, Neamț, Satu Mare, Sălaj.

Tematica abordată a fost corect încadrată în tematica simpozionului, lucrările au avut caracter practic aplicativ în cea mai mare parte, iar lucrările care au abordat parte teoretică de metodică, pedagogie sau psihopedagogie au avut un înalt nivel academic.

Consider că numărul mic de participanți din acest an se datorează avalanșei de simpozioane existente, schimbării ordinului de ministru referitor la acumularea creditelor profesionale transferabile, dar și existenței taxei de înscriere (la concurență cu eventuale participări gratuite cu materiale în diverse locuri).

Felicităm toți participanții, fiecare cadru didactic implicat va primi o diplomă de participare pe care va fi specificat ISSN-ul acestui simpozion, adică **ISSN 2069 – 296x**, așa cum este el înscris în registrul publicațiilor.

BUCURII STEM/STEAM LA GRĂDINIȚA VINEREA

Prof. Huștiuc Nicoletta, Școala Gimnazială Nr.3 Cugir, GPP Vinerea

Activitățile STEM la grădiniță sunt de o importanță crucială în dezvoltarea copiilor, oferindu-le oportunități semnificative de explorare și învățare în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii. Aceste activități nu numai că cultivă o pasiune timpurie pentru aceste discipline, dar dezvoltă și abilități esențiale precum gândirea critică, rezolvarea problemelor și creativitatea.

Ca Ambassador Scientix, beneficiaz de resurse și suport extins pentru a îmbunătăți experiența STEM în grădiniță. Prin implicarea în comunitatea Scientix, am acces la idei inovatoare, materiale

educaționale actualizate și conexiuni cu alți profesioniști din domeniul STEM. Această poziție oferă oportunitatea de a împărtăși și aprofunda cunoștințele, contribuind la creșterea calității activităților STEM din cadrul grădiniței.

Fiind Ambasador Scientix, promovez și susțin transmiterea cunoștințelor și entuziasmului pentru STEM către colegi și, implicit, către copii. Acest fapt îmi permite exercitarea un rol esențial în pregătirea noilor generații pentru lumea dinamică și tehnologică în care vor crește.

La Grădinița noastră, activitățile STEM sunt integrate în mod creativ în cadrul proiectelor eTwinning, unde fiecare proiect aduce o abordare inovatoare în curriculumul pentru învățământul preșcolar. Aceste proiecte sunt parte esențială a Săptămânii Altfel, oferind copiilor oportunități interactive și distractive de învățare.

În Săptămâna Verde, am extins acest accent asupra STEM, introducând și elemente de artă în cadrul activităților STEAM. Aceasta adaugă un plus de creativitate și expresie la explorarea științei, tehnologiei, ingineriei, matematicii și artei. Activitățile STEM/STEAM pot fi integrate în orice moment, cu condiția să fie planificate cu atenție și gândite în mod corespunzător.

În ciuda tranziției către învățarea online, am reușit să menținem și să extindem activitățile STEM, considerându-le esențiale pentru dezvoltarea holistică a copiilor. Am adaptat aceste activități în mediul virtual, asigurându-ne că ele să rămână interactive și captivante.

Proiectele noastre eTwinning, precum „Coding, Steam and Stories” și „Steam-Discovery, Research”, au fost piloni importanți în continuarea activităților STEM. Am reușit nu doar să menținem, ci și să îmbunătățim calitatea acestora în mediul online, oferind copiilor oportunități de explorare și învățare la distanță.

Prin proiectele menționate, am promovat integrarea tehnologiei, a științei, a artei și a altor discipline STEM în mod inovator, oferind copiilor șansa de a-și dezvolta abilitățile într-un mod captivant. Prin aceste eforturi, am obținut recunoașterea atât la nivel național, cât și european, prin Certificatele Naționale de Calitate și Certificatele Europene.

În acest an, am continuat această tradiție de excelență prin proiectul „Decodable Steam Readers”, amplificând accentul pe stimularea interesului pentru lectură prin abordarea STEM. Această inițiativă nu doar încurajează competențele tehnice, ci și sprijină dezvoltarea abilităților de lectură și înțelegere a conținutului.

Prin adaptarea și extinderea activităților STEM în mediul online și integrarea lor în învățământul tradițional față în față, ne-am asigurat că copiii noștri continuă să beneficieze de o educație captivantă și inovatoare, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile viitoare.

De asemenea, țin să evidențiez faptul că, deși unele experimente necesită diverse materiale, acestea nu presupun costuri exorbitante. De la discuri demachiante la bicarbonat, oțet, acuarele, guașe, săpun lichid și diverse esențe, la palette, pahare și borcane, copiii au acces la resurse variate pentru a experimenta și a învăța într-un mod hands-on și interactiv.

Activitățile STEM la grădiniță au o importanță semnificativă în dezvoltarea copiilor pe multiple planuri. Iată câteva aspecte cheie:

1. ****Dezvoltarea Abilităților de Gândire Critică și Problem-Solving:**** Activitățile STEM încurajează copiii să gândească critic și să rezolve probleme complexe. Această abilitate este esențială în fața provocărilor din lumea reală.
2. ****Stimularea Creativității și Inovației:**** Prin combinarea elementelor de artă în activitățile STEM (STEAM), copiii învață să abordeze problemele cu o viziune creativă și să găsească soluții inovatoare.
3. ****Dezvoltarea Abilităților Tehnice:**** Prin implicarea în activități legate de știință, tehnologie, inginerie și matematică, copiii își dezvoltă abilități tehnice esențiale, pregătindu-i pentru cerințele viitoare ale societății digitale.
4. ****Promovarea Colaborării și Comunicării:**** Activitățile STEM implică frecvent colaborarea în echipă și comunicarea eficientă. Aceste abilități sociale sunt fundamentale pentru interacțiunea în grup și pentru abordarea problemelor complexe.

5. ****Încurajarea Curiozității și Învățării Autonome:**** Experiențele STEM oferă copiilor șansa de a explora, descoperi și învăța prin experimentare. Acest proces încurajează curiozitatea și setea de cunoaștere.
6. ****Prepararea pentru Profesiile Viitorului:**** Dezvoltarea abilităților STEM în copilărie creează o bază solidă pentru abordarea ulterioară a subiectelor tehnice și pentru explorarea carierelor în domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii.
7. ****Promovarea Incluziunii și Diversității:**** Activitățile STEM oferă oportunități egale pentru toți copiii să-și exprime abilitățile și să participe la explorarea științei și tehnologiei, contribuind astfel la promovarea diversității.

Prin aceste activități, grădinița devine un mediu propice pentru dezvoltarea holistică a copiilor, pregătindu-i pentru a deveni cetățeni activi și adaptați la provocările viitoare ale societății.

Recomand cu căldură colegelor să încerce să desfășoare activități STEM în cadrul activităților didactice, deoarece aceasta aduce multiple beneficii educative. Experiența mea a arătat că implicarea copiilor în activități STEM nu doar îi captivează, dar îi pregătește și pentru cerințele societății contemporane.

Prin intermediul acestor activități, copiii dezvoltă abilități esențiale precum gândirea critică, rezolvarea de probleme, colaborarea și creativitatea. În plus, integrarea elementelor de artă în cadrul proiectelor STEM (STEAM) adaugă un plus de expresivitate și inovație.

Chiar dacă la început poate părea provocator, efectele pozitive asupra participării elevilor și asupra calității procesului de învățare sunt remarcabile. Experiența în planificarea și desfășurarea activităților STEM poate aduce o perspectivă nouă și îmbunătăți semnificativ modul în care elevii asimilează cunoștințele.

Decizia de a scrie acest material a fost influențată de succesul notabil obținut în urma desfășurării amplelor activități STEM la grupă. Sunt încântat să împărtășesc că școala noastră a adoptat și implementat cu succes aceste inițiative, rezultând în obținerea certificatului de școală STEM, acordat de Bruxelles și valabil pentru o perioadă de un an.

Această recunoaștere atestă angajamentul nostru față de promovarea științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii în cadrul procesului educațional. Certificatul reprezintă nu doar o validare a eforturilor depuse, ci și o confirmare a faptului că abordarea noastră în domeniul STEM aduce contribuții semnificative la dezvoltarea competențelor elevilor.

Această distincție, provenind de la Bruxelles, motivează nu doar echipa didactică, ci și elevii și părinții să continue să susțină și să participe activ la activitățile STEM. Suntem hotărâți să menținem această abordare inovatoare și să consolidăm statutul nostru de școală STEM, contribuind astfel la formarea unei generații pregătite pentru provocările și oportunitățile viitorului.

În final, sunt convins că această inițiativă nu va fi doar benefică pentru dezvoltarea copiilor, ci va contribui și la îmbogățirea experienței didactice personale. Oricare provocare ar putea apărea, rezultatele vor confirma că alegerea de a integra activități STEM în curriculum este una inspirată și plină de impact.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ALE MUNCII ÎN ECHIPĂ PENTRU DEZVOLTAREA ȘI SUCCESUL ELEVILOR ÎN ÎNVĂȚAREA MATEMATICII ÎN CICLUL PRIMAR

Înv. Manole Luminița, Școala Gimnazială „Ovidiu Hulea” Aiud

Trăim într-o lume în continuă schimbare în care școala este preocupată de pregătirea pentru viață a tinerei generații. Studiile recente arată că în toate domeniile de activitate cheia succesului este munca în echipă. În acest sens, noi dascălii, trebuie să-i ajutăm pe elevi să-și însușească cunoștințele, să-și formeze priceperi și deprinderi, capacități legate de comunicare, colaborare și cooperare - abilități de lucru în echipă.

În procesul didactic beneficiile muncii în echipă sunt multiple și constau în :

➤ Stimularea spiritului competițional, elevii fiind încurajați să lucreze împreună, să se autodepășească;

- Facilitarea schimbului de experiență și cunoștințe astfel că fiecare elev va fi mai conștient de propriul său comportament și stil de învățare;
- Pregătirea pentru provocările din afara mediului educațional, elevii devenind mai comunicativi, extrovertiți și pregătiți să pună în aplicare cele învățate în orice alt mediu;
- Formarea unei imagini obiective privind propriile competențe; lucrul în cadrul unei echipe coordonată de un cadru didactic conduce la cunoașterea unor opinii, noi idei;
- Familiarizarea cu mediul de lucru pe care îl vor întâlni atât în mediul academic cât și cel profesional;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare; comunicarea deschisă cu colegii și cu profesorul fiind foarte importantă pentru a ajunge la performanță.

Pentru a beneficia de aceste avantaje este necesară reconfigurarea procesului instructiv educativ și folosirea în activitatea didactică a strategiilor didactice interactive. Brainstorming-ul, Ciorchinele, Explozia stelară, Știu / Vreau să știu / Am învățat, Cubul, Metoda cadranelor, Pălăriile gânditoare, Diagrama Venn, sunt strategii ce permit și impun sarcini de lucru ce pot fi rezolvate în echipă pentru dezvoltarea și succesul elevilor.

Brainstorming-ul sau „**Furtuna în creier**” stimulează creativitatea elevilor și optimizează dezvoltarea relațiilor interpersonale. Metoda are ca scop emiterea unui număr mare de soluții privind modul de rezolvare a unei probleme, în vederea obținerii unei soluții complexe, creative, de rezolvare a problemei.

Etape: 1. *Etapă de pregătire* cu faza de pregătire, faza de antrenament creativ; faza de pregătire a sedinței;

2. *Etapă productivă, de emitere de alternative creative* cu stabilirea temei de lucru, a problemelor de dezbătut și faza de soluționare a problemelor formulate.

3. *Etapă selecției ideilor emise, care favorizează gândirea critică* cu analiza listei de idei emise și evaluarea gândirii critice și faza optării pentru soluția finală.

Avantajele metodei constau în: stimularea creativității, dezvoltarea gândirii critice și a capacității de argumentare, dezvoltarea competențelor de comunicare, formarea și dezvoltarea capacității reflective, participarea activă a elevilor, sporirea încrederii în sine, a spiritului de inițiativă, dezvoltarea climatului educațional pozitiv.

Limitele sunt: - consum mare de timp, reușita metodei depinde de calitățile moderatorului de a conduce discuția în direcția dorită, poate fi obositoare și solicitantă pentru participanți, propune soluții posibile de rezolvare a problemei, nu și o rezolvare efectivă a acesteia.

Am folosit metoda cu profesionalism, flexibilitate și inspirație în compunerea de probleme cu scopul de a stimula creativitatea, apreciind efortul elevilor, fără a înlătura vreo variantă propusă. Am   cerut elevilor, împărțiți în grupe, să compună probleme folosind cuvintele *produs*, *sumă*, *diferență* folosind numerele de pe etichete. Problemele compuse de elevii unei grupe au fost următoarele:

1. Cu cât este mai mare produsul numerelor 24 și 15 decât diferența numerelor 168 și 10?
2. Aflați suma dintre produsul numerelor 24 și 168 și diferența numerelor 15 și 10;
3. Cu cât este mai mic produsul numerele 15 și 10 decât suma numerelor 168 și 24?
4. Care este diferența dintre produsul numerelor 24 și 10 și suma numerelor 168 și 15?
5. Aflați produsul dintre suma numerelor 15 și 10 și diferența numerelor 168 și 24.

Metoda „**Ciorchinele**” este un brainstorming necesar care stimulează evidențierea legăturilor dintre idei. E o modalitate de a realiza noi idei sau de a releva noi sensuri ideilor, de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe evidențiind modul de a înțelege o anumită temă, conținut. Metoda este mai eficientă dacă se lucrează în grup deoarece antrenează elevii, crește motivarea intrinsecă deoarece li se solicită să descopere fapte, să aducă argumente pro și contra, iar munca în echipă dezvoltă atitudinea de toleranță față de ceilalți și sunt eliminate motivele de stres iar emoțiile se atenuează. Metoda funcționează după următoarele etape:

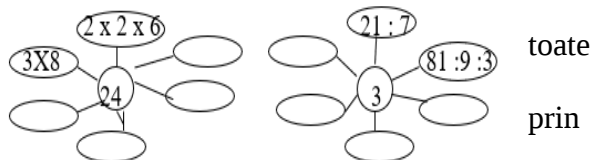
1. Se scrie un cuvânt / temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a unei foi de hârtie.

2. Elevii vor fi solicitați să-și noteze toate ideile, sintagmele sau cunoștințele pe care le au în minte în legătură cu tema respectivă, în jurul cuvântului din centru, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial.

3. În timp ce le vin în minte idei noi și le notează prin cuvintele respective, elevii vor trage linii între toate ideile care par a fi conectate.

4. Activitatea se oprește când se epuizează ideile sau când s-a atins limita de timp acordată.

Am fixat înmulțirea numerelor naturale această metodă:

Explozia stelară este o metodă de învățare în cooperare, ce dezvoltă spontaneitatea și creativitatea de grup, abilitățile de lucru în echipă și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. Pe o stea mare este scrisă o idee centrală înconjurată de întrebările: Ce? Cine? Unde? De ce? Când? pe baza cărora grupurile de copii formulează idei referitoare la tema centrală. Metoda presupune parcurgerea următoarelor etape: propunerea problemei, organizarea clasei în mai multe grupuri, fiecare dintre acestea notând problema pe o foaie de hârtie; elaborarea, în fiecare grup, a unei liste cu întrebări diverse, care au legătură cu problema de discutat; comunicarea rezultatelor activității de grup; evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în echipă.

La lecția „Unități de măsură pentru lungime”, una din grupe și-a întrebat colegii: Ce este metrul? Cine folosește metrul? Unde folosim metrul? De ce avem nevoie de metru? Când folosim multiplii metrului?

Știu / Vreau să știu / Am învățat – este metoda de muncă în echipă ce presupune implicarea activă a participanților, dezvoltarea capacității de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii în alegerea soluțiilor optime, dezvoltarea relațiilor interpersonale, prin valorificarea ideilor fiecăruia.

În predarea ordinii efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde am utilizat întâi metoda Brainstorming pentru reactualizarea cunoștințelor predate anterior și pentru identificarea informațiilor necesare înțelegerii ordinii efectuării operațiilor și folosirea parantezelor rotunde. Metoda cuprinde un tabel cu trei rubrici „Știu”, „Vreau să știu”, „Am învățat”, iar completarea acestora am făcut-o respectând următorii pași:

Am împărțit clasa în patru grupe apoi:

a) Am cerut elevilor să spună ce știu despre operațiile matematice învățate, am conturat ideile esențiale legate de operațiile studiate – idei pe care le-am trecut în tabel, după care am cerut elevilor să dezvolte fiecare idee notată.

b) Am clarificat ideile greșite și neclaritățile apărute, apoi am completat a doua coloană cu elementele necunoscute. Înainte de a trece la a treia coloană i-am întrebat pe elevi ce alte informații ar dori să cunoască.

c) Discutând cu elevii și folosindu-mă de exemple concrete am clarificat toate problemele necunoscute sau înțelese greșit și astfel a fost posibil să completăm cea de a treia rubrică „Am învățat” cu toate cunoștințele noi pe care le-au aflat în urmă.

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
- adunarea, scăderea, înmulțirea și împărțirea sunt operații matematice - termeni, sumă, scăzut, scăzător, diferență, factori, produs, deîmpărțit,	- cum se rezolvă un exercițiu numai cu operații de ordinul I - cum se rezolvă un exercițiu cu operații de ordinul II	- exercițiile cu operații de ordinul I sau de ordinul II se rezolvă în ordinea în care sunt scrise - într-un exercițiu cu operații de ordinul I și II se

împărțitor, cât - adunarea și scăderea sunt operații de ordinul I - înmulțirea și împărțirea sunt operații de ordinul II	- cum se rezolvă un exercițiu cu operații de ordinul I și de ordinul II - cum se rezolvă un exercițiu cu operații de ordinul I sau de ordinul II și cu paranteze rotunde - cum se rezolvă un exercițiu cu paranteze și cu operații de ordinul I și de ordinul II	rezolvă mai întâi cele de ordinul II în ordinea în care sunt scrise, apoi cele de ordinul I în ordinea în care sunt scrise - într-un exercițiu cu paranteze se efectuează întâi exercițiile din paranteză, apoi operațiile rămase, respectând ordinea efectuării operațiilor
--	--	---

Cubul este metoda ce presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective, care evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut. Am folosit un cub din hârtie pe fețele căruia erau scrise sarcinile: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează. Am împărțit clasa în patru grupe și, câte un elev a aruncat cubul cerându-le colegilor să îndeplinească sarcina înscrisă pe fața de sus a acestuia.

Exemplu: 1. **Descrie** cum poți rezolva în două moduri exercițiul $(3 + 5) \times 7 =$

2. **Compară** produsul numerelor 6 și 5 cu produsul numerelor 3 și 10.

3. **Asociază** operațiile cu rezultatul: $3 \times 6 = 18$, $6 \times 9 = 54$, $8 \times 7 = 56$

4. **Argumentează** valoarea de adevăr a calculului matematic, efectuând proba: $6 \times 8 = 48$ și $56 : 8 = 7$.

5. **Analizează** care operație are prioritate și rezolvă corect: $34 - 5 \times 3 + 28 : 7 =$

6. **Aplică** proprietățile cunoscute ale înmulțirii pentru a rezolva exercițiul mai rapid:

$$2 \times 6 \times 3 = 36, \quad 2 \times 8 \times 5 = 80$$

Cadranele reprezintă un demers didactic pentru orele de consolidare și recapitulare. Elevii împărțiți în patru echipe au de rezolvat sarcinile. Prin trasarea a două axe perpendiculare fișa de lucru este împărțită în patru cadrane, ce conțin o sarcină de lucru pe care elevii împărțiți în echipe trebuie să o rezolve.

Exemplu: I – textul problemei; II – reprezentarea grafică a problemei; III – rezolvarea problemei; IV – rezolvarea problemei printr-un exercițiu.

I La o librărie s-au adus 23 cărți cu poezii și de 3 ori mai multe cărți cu povești. Câte cărți s-au adus în total la librărie?	II
III 1. Câte cărți cu povești s-au adus? $3 \times 23 = 69$ (cărți cu povești)	IV $23 + (3 \times 23) = 23 + 69 = 92$ (cărți)

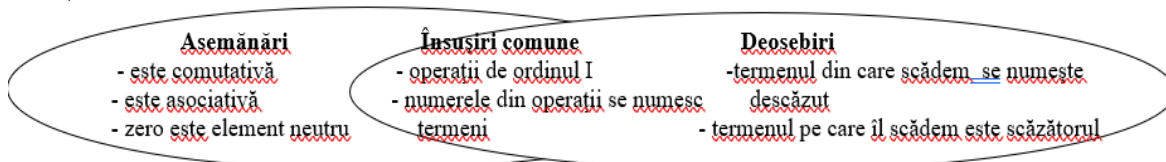
Metoda **Pălăriilor gânditoare** este o metodă de muncă în echipă ce stimulează creativitatea participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 grupe, adică 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare. În consolidarea înmulțirii cu numerele naturale în centrul 0-100 elevii au fost împărțiți în grupe de câte șase, fiecare din ei primind o pălărie colorată și a avut de rezolvat următoarele sarcini, pornind de la datele pe care le-au avut la dispoziție.

3 buchete formate din 4 trandafiri roșii și 3 trandafiri albi, vinde 3 buchete

Pălăria albastră – a clarificat/a ales soluția corectă de rezolvare a problemei; **Pălăria albă** – a compus problema pe baza datelor primite; **Pălăria roșie** și-a exprimat sentimentele (bucuria primirii unui buchet de flori/tristețea că ele au fost rupte); **Pălăria neagră** – a identificat greșelile;

Pălăria verde – a găsit o altă modalitate de rezolvare a problemei; **Pălăria galbenă** — a rezolvat problema.

Diagrama Venn - poate fi utilizată în învățarea sau fixarea cunoștințelor, putând constitui și o modalitate de evaluare. Scopul ei este să evidențieze asemănări, deosebiri și elemente comune în cazul a două concepte. Elevii pot gândi și lucra în perechi, pot să comunice și să completeze diagrama, apoi se pot grupa pentru a-și compara cercurile, completând împreună zona de intersecție a celor două elemente comune celor două concepte. Elevii au reprezentat ceea ce știu despre adunare și scădere

Metodele și exemplele prezentate sunt modalități prin care putem crea situații de învățare centrate pe dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor direct, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup. Elevii puși să lucreze în grup, pe echipe învață să colaboreze la analizarea unei probleme sau a unei tematici, să clarifice și să dezvolte afirmațiile lor pentru a răspunde întrebărilor și criticilor colegilor, să-și dezvolte capacitatea de exprimare pentru a realiza o comunicare eficientă a ideilor, să combată constructiv ideile colegilor. În concluzie pot spune că munca în echipă contribuie la dezvoltarea și succesul elevilor consolidând atitudinile pozitive față de învățare, îmbunătățind rezultatele școlare, ale elevilor, stima de sine și promovând interacțiunea pozitivă și sprijinul reciproc între elevi.

Bibliografie

1. Gliga I. – Învățarea activă, Ministerul Educației și Cercetării, București 2001;
2. Ionescu, M., Radu I.- „Didactica modernă”, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
3. Oprescu N. – Activism și activizare în învățământul primar, Ed. D.P. București, 1991;
4. Oprea C – Strategii didactice interactive Editura Didactică și Pedagogică R.A. București 2007
5. Schiau Ioan – Gândire critică – metode active de predare – învățare, Ed. Dacia Cluj – Napoca, 2004

PROIECTELE EDUCAȚIONALE – MIJLOC DE CREȘTERE A EFICACITĂȚII PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV-

Prof. Lupea Rodica, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”
(Maria Montessori – „Descoperirea copilului”)

Schimbările din societate, rapiditatea informațiilor care trebuie implementate în sistemul educațional, ne fac pe noi, cadrele didactice să căutăm noi modalități, care să asigure o mai mare adaptare la realitățile sociale.

În ideea de a obișnui copiii să trăiască în relație cu cei din jur, să-și dezvolte stări afective pozitive, să manifeste interes, să-și formeze atitudini, să-și completeze aria de preocupare, cadrele didactice și-au lărgit sfera de activități prin proiecte educaționale desfășurate la nivelul comunității locale, cât și prin implicarea în programe și proiecte pe plan național și internațional.

Proiectul ca metodă a fost inițiată de John Dewey, care, la sfârșitul secolului al XIX –lea, bazându-se pe teoria interesului, a elaborat o programă fundamentată pe necesitățile și posibilitățile copilului.

În al doilea deceniu al secolului XX, W. Kilpatrick popularizează ideile lui Dewey – aplicând în școlile americane metoda proiectelor, al cărei scop principal era armonizarea școlii cu societatea. Metoda răspundea cerințelor educației pragmatice americane, punând accent pe acțiune, eficiență și independență în gândire.

Așadar, planificarea activității pe teme sau metoda proiectelor la copiii de vârstă școlară mică este prezentă și înainte de 1960, popularizată în anii 1960-1970 (Smith 1972; Haggit 1975), și cunoaște o revenire (Baskwill & Whitman 1986; Gambert 1988; Katz & Chard 1989; Walmsley & Walp 1990).

Teoriile privind învățarea sau dezvoltarea copilului la vârstele timpurii promovează conceptul de profesor cu rol de ghid. În acest context proiectul stimulează și, în același timp satisface curiozitatea firească a copiilor, implicându-i în propriul proces de dezvoltare, în care învățătorul nu este decât un ghid atent, o persoană – resursă care sprijină respectarea rutei individuale a învățării, a copilului și a ritmului propriu al acestuia.

Proiectul este o strategie de învățare și evaluare a cărei caracteristică se concentrează pe efortul deliberat de cercetare, pe căutarea și găsirea răspunsurilor legate de tema propusă.

Un proiect reprezintă o activitate pe termen scurt sau lung, ce urmărește realizarea unor competențe educaționale clare. Acesta constă dintr-o serie de sarcini concrete și uneori are și un buget.

Proiectul poate fi inițiat și coordonat de un cadru didactic sau de o echipă de cadre didactice. Ei trebuie să definească strategia de lucru, data de începere și cea de terminare a activităților.

Un proiect educațional oferă oportunitatea de a face inovații în educație de a aduce ceva în plus orelor petrecute pentru activitățile planificate, de a-i motiva pe elevi mult mai bine pentru utilitatea timpului liber petrecut în folosul dezvoltării personalității ce presupun: învățarea și practicarea deprinderilor complexe de comunicare, implicarea creativității și a imaginației, canalizarea atenției spre o afinitate sau o deprindere ce pun individul în valoare, îi descoperă afinități, aptitudini, talente ce se merită a fi prelucrate și scoase în adevăratele valori.

Proiectul reprezintă primul pas spre descoperirea de sine, spre acceptarea propriilor limite, făcându-se remarcată o motivație foarte puternică pe plan afectiv: elevii sunt mulțumiți, fericiți, satisfăcuți.

Probleme fundamentale ce trebuie urmărite în design-ul proiectului educațional:

- De ce se inițiază proiectul?
- Cine sunt beneficiarii?
- Care sunt rezultatele pe care le produce proiectul?
- Proiectul este parte componentă a planului strategic de dezvoltare a organizației școlare?
- Exista resurse umane necesare pentru realizarea proiectului?
- Sunt necesare relații de parteneriat?
- Se pot dezvolta strategii alternative de intervenție?
- Care sunt costurile proiectului raportate la resurse?
- Ce proceduri de monitorizare și evaluare pot fi prevăzute?
- Care este contextul realizării proiectului – oportunități, constrângeri, riscuri?
- Care este durata de desfășurare a proiectului?

STRUCTURA PROIECTULUI

▪ *Denumirea proiectului* – asigură identitatea acestuia; este o formulare scurtă, ușor de reținut care să descrie în esență rezultatele proiectului;

▪ *Misiunea și obiective* – obiectivele prezintă sub formă de enunțuri sintetice, operaționale, măsurabile, avantajele specifice;

▪ *Motivația* – justificarea care-l fondează și îi conferă legitimitate;

▪ *Stabilirea grupului țintă și a beneficiarilor proiectului* – beneficiarii direcți sunt destinatarii obiectivelor și activităților (elevi și cadre didactice), iar beneficiarii indirecti sunt cei din afara mediului educațional asupra cărora se răsfrâng influențe ale proiectului (familii, colegi, comunitate)

▪ *Locul și durata proiectului*

▪ *Strategia propusă* – descrierea detaliată a activităților și metodelor alese, în concordanță cu tema și obiectivele proiectului;

▪ *Rezultatele proiectului* – proiectul este apreciat prin prisma rezultatelor produse; acestea trebuie prevăzute cât mai exact posibil, chiar dacă pe parcursul derulării intervin modificări;

▪ *Resurse angajate în proiect*: resurse umane, resurse valorice, materiale, financiare, temporale;

▪ *Stabilirea parteneriatelor și a colaborărilor*

▪ *Evaluarea* - proces de măsurare și apreciere a *eficacității și a eficienței* unui proiect prin care orice organizație școlară primește răspuns la întrebarea: „Cum ne dăm seama dacă am reușit și la ce nivel s-au produs schimbările dorite?”; criteriile specifice avute în vedere de evaluare sunt *coerența și relevanța, eficacitatea, eficiența, conformitatea*.

Iată un set de întrebări care se pot folosi în discuțiile cu colegi din grupa de proiect:

Cât de inovativă a fost munca dumneavoastră?

În ce mod a îmbunătățit munca dumneavoastră comunicarea și colaborarea dintre elevi?

A adus utilizarea noilor tehnologii beneficii actului educațional, atât la clasă, cât și în exteriorul ei?

În ce mod a înzestrat proiectul dumneavoastră pe elevi cu competențe pentru viață?

A fost proiectul dumneavoastră o motivație pentru ca alții să se implice? (cadre didactice, elevi, părinți, comunitatea locală)

În ce mod a stimulat proiectul utilizarea noilor tehnologii în scopul dezvoltării educaționale și culturale a elevilor?

Ce pot învăța alții din acest proiect?

Care este cel mai important mesaj al muncii dumneavoastră?

Actualele orientări în învățământul românesc, dar mai ales schimbarea abordării de la curriculum centrat pe disciplină la unul centrat pe elev, care este situat în centrul organizării procesului de predare – învățare, au atras după sine necesitatea găsirii acelor soluții didactice care să stimuleze performanța elevului cel puțin la nivelul descris de potențialul său.

Un mod de a conferi deschidere și viață muncii de la catedră este și acesta al exercițiului transdisciplinar prin folosirea proiectului ca metodă didactică interactivă, cu rol instructiv – educativ.

Văzut, în plan teoretic, ca o metodă globală, cu un puternic caracter transdisciplinar, ca o metodă care stimulează și dezvoltă multilateral personalitatea în curs de formare a copilului, în planul practic el se definește ca un efort deliberat de cercetare al copiilor, concentrat pe depistarea detaliilor și înțelegerea subiectului în întreaga sa amploare și nu pe găsirea de răspunsuri corecte la întrebările puse de adult.

Bibliografie:

Simona Alecu, „Dezvoltarea organizației școlare”, E.D.P, București, 2007

Venera Cojocariu, Liliana Sacară, „Managementul proiectelor pedagogice”, E.D.P, 2005

EMINESCU ȘI ROLUL LIMBII ROMÂNE ÎN ȘCOALĂ

Prof. Lașiță Doina, Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva

Vasta cultură a poetului, dublată de diversele ocupații puse întru totul în slujba culturii naționale și cultivării limbii române, l-a consacrat ca „om deplin al culturii românești”, cum avea să-l numească Constantin Noica.

Revizoratul lui Eminescu, de numai unsprezece luni (1 iulie 1875 – 1 iunie 1876), se înscrie într-un orizont cultural, căci, pe lângă grija poetului de a înrădăcina în școala românească o serie de principii didactice și pedagogice moderne, a fost un prilej de a investiga modul în care se predă limba română în școală. Totodată, intrarea în contact cu populația rurală, deci cu limba populară pe care o prețuia ca fiind autentică sursă de inspirație, constituie pentru poet un motiv întemeiat în acceptarea acestui post. De altfel, întrebat de Titu Maiorescu la 15 iunie 1875, dacă acceptă postul de revizor școlar pentru județele Iași și Vaslui, poetul răspunde că primește „bucuros” această funcție, „nu numai că prin asta, spune poetul, aş adăoga ceva la bunăstarea mea materială”, ci „aş intra în contact cu populația rurală, singura care mă interesează îndeosebi” (O. XVI, 67-68).

Trebuie să spunem că preocupările pedagogice ale poetului nu se limitează la perioada în care a fost revizor școlar; sfera acestora se lărgeste ulterior în activitatea sa publicistică, prin comentariile asupra învățământului românesc.

În inspecțiile școlare, a urmărit cu precădere modul în care se predă limba română în școală. La multe școli a fost nevoit să constate că gramatica era predată în mod formal și că elevii învățau pe dinafară câteva definiții pe care nu le puteau folosi. Astfel, inspectând Școala de Fete din orașul Roman, poetul observă o stare generală ce caracteriza învățământul din acea vreme: „În privința gramaticii (care s-a predat după Stilescu), copilele știu numai unele definițiuni, nu au însă cunoștința vie și concretă a părților cuvântului” și arată că „gramatica există ca un fel de schematism de cuvinte a căror întrebuințare reală le lipsește copiilor” (O. XVI, 157).

Dar cea mai aspră critică o aduce poetul gramaticii lui Măcărescu. Analizând cauzele ce înfrânau cunoașterea concretă și conștientă a regulilor gramaticale, Eminescu îndrumă învățătorii să renunțe la manualul lui Măcărescu și să folosească gramatica lui Manliu, aceasta fiind mai adecvată principiilor didactice: „Gramatica se predă mecanic, după manualul lui Măcărescu, care conține definiții, nu garantează însă nicidecum cunoștința concretă a regulilor limbei” (O. XVI, 169). Eminescu observă că gramatica trebuie învățată nu mecanic, ci pe cale inductivă, pornind de la numeroase exemple, ca apoi să se apeleze la raționamente deductive: „Copiii să nu învețe nimic pe de rost, ce n-au priceput pe deplin. Deprinderi gramaticale îndelungate trebuie să precede orice definiție scrisă” (O. XVI, 436). Poetul acordă o mare importanță exactității cunoștințelor însușite și condamnă asimilarea formală a noțiunilor fără conținut: „Toate însă cu înțeles, nimic mort, nimic mecanicește” (O. XVI, 441).

Într-un articol în „Timpul”, Eminescu subliniază că o condiție a învățării conștiente o constituie cantitatea cunoștințelor ce trebuie dozată în raport cu posibilitatea de înțelegere a copiilor. Eminescu arată că nerespectarea acestei particularități prin supraîncărcarea programelor are drept consecințe atât „lipsa de interes pentru învățătură”, cât și „tâmpirea inteligenței” prin acumularea „unei nemistuite mulțimi de cuvinte” (O. XI, 224). Problemele școlare constituie prilej pentru poet de a critica „formele fără fond”, printr-o tendință cosmopolită a învățământului de atunci: „O rup pe franțuzește, nemțește, italienește, dar nu-și știu a scrie și a vorbi limba lor proprie; [...] Școala n-ar trebui să fie o magazie de cunoștințe străine, ci o gimnastică a întregii individualități a omului; elevul – nu un hamal care-și încarcă memoria cu saci de coji ale unor idei străine, sub cari geme, ci un om cari-și exercită toate puterile proprii ale inteligenței”. (O. XI, 224).

Îndrumările referitoare la predarea gramaticii sunt legate uneori de observații privind ortografia. Astfel, poetul constată, în cadrul inspecțiilor făcute la școlile din Vaslui, că „pronunția falsă merge mână-n mână cu scrierea falsă” (O. XVI, 169). Aceeași stare de lucruri o întâlnește și la școala din Roman: „Scrierea e în toată școala neglijată, caligrafia – o noțiune cunoscută numai

teoreticește” (O. XVI, 158). De asemenea, Eminescu respinge categoric inovațiile ortografice ale unor învățători, cu o evidentă notă ironică pe care ține să o sublinieze: „Vă observ consonantele duble (ss, tt, rr s.a.) nu se întrebuintează în scrierea limbei românești și că cuvintele „regisstru” și „observațiunile” sunt prost scrise. Altă dată să nu vă mai permiteți fantazii ortografice” (O. XVI, 122-123).

În scopul clarificării problemelor ortografice existente în școli, poetul recomandă în unele cazuri folosirea ortografiei fonetice, elevii însușindu-și astfel conștient procedeul citirii și scrierii: „În privința ortografiei, se-nțelege că nu e de cerut să se știe [...] de multe sisteme ortografice, a căror cunoștință primejdiește bunul-simț; ci întrebarea se reduce mai cu seamă la *pronunția corectă* și la scrierea – fie chiar cu totul fonetică – a cuvintelor și a formelor pronunțate corect” (O. XVI, 169).

Nemulțumit de „modul cu totul abstract și mort cu care se preda limba națională” (O. X, 25), Eminescu continuă să susțină importanța predării limbii române în școală și în activitatea sa publicistică, bazându-se pe experiența de revizor școlar: „Afirmăm că sunt sute de învățători cari nu știu să despartă cuvintele unul de altul, nici să puie punct și virgulă unde trebuiește. Nu mai pomenim de sintaxă sau de ortografie, căci în privința aceasta e vavilonie curată, și fiecare crede că poate scrie cum îi place” (O. X, 25).

Ca revizor școlar, Eminescu a manifestat interes și față de problemele manualelor de pe care citește elevii; precizând astfel, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un manual bun. De exemplu, Eminescu atrage atenția învățătorilor: „Lectura trebuie făcută în toate clasele pe cărți regulate de citire, iar nu pe manuale de geografie, catehii sau altele. Făcându-se lectura pe asemenea manuale, se-nîmplă ca copii în clasa a treia să citească mai rău decât întâia, în care au metoda nouă, cu limba limpede și înțeleasă” (O. XVI, 468).

Problema manualelor școlare stă în atenția poetului și în articolele sale ulterioare, atât din gazeta ieșeană, cât și din cotidianul bucureștean. Într-un articol din „Timpul”, condamnă tendința de a reduce numărul de ore acordat studiului limbii române și propune guvernanților de a se înlocui cartea de citire cu un manual de agronomie: „C-un cuvânt să se înlocuiască cartea de citire printr-un manual de agronomie. [...] Da pe cât timp studiul principal al unei școale rurale sau primare e limba românească ea este totodată organul prin care acest neam moștenește avutul intelectual și istoric al strămoșilor lui. Copilul nu învață numai a vorbi corect, el învață a gândi și simți românește. Agronomie câtă poftiți. De șase ori pe săptămână zilnic, dar limba română rămâne limba română și s-a încheiat” (O. XII, 333). Studiul limbii române în școală este susținut cu vehemență, pentru că limba națională este cea care construiește profilul cultural, intelectual, etic, moral al copilului. Ideea de naționalitate care e centrală se manifestă prin evidențierea rolului hotărâtor pe care îl are limba în asigurarea identității naționale: „O bună carte de citire ar fi de recomandat la toată pătura din care faceți parte; poate ați ajunge în adevăr a cunoaște și prețui poporul nostru. Limba românească ați fost șters-o din licee, voiți s-o ștergeți și din școala normală, cu toată comoara ei de locuțiuni, proverbe, cu bogăția ei de forme și gingășia de simțire?” (O. XII, 333). Mai departe întărește nota acidă împotriva guvernanților, vinovați de lipsa interesului față de educația intelectuală a tinerilor: „Vreți să înlocuiți pe Alecsandri cu *Ceasurile de mulțumire* ale lui C.A. Rosseti, pe Donici cu *Kolekțiunea de poezii* ale lui Serurie, pe Grigore Alexandrescu cu *Orele de repaus* ale lui Radu Pătărlăgeanu? Mai bine nu vă amestecați unde nu vă fierbe oala. La pehlivăni de burse și politice, la escamotări de bilete din urnele electorale, la pungășii și tripotaj vă pricepeți. Adevărați meșteri, n-avem ce zice. Dar până și de bietele cărți de citire vă legați, cari ar trebui să fie un obiect de îngrijire națională ca și textul Bibliei? [...] Dar nu vedeți că nu știți a scrie românește, pentru că în viața-vă n-ați avut o carte de citire în mână? Nu vedeți că nu gândiți românește pentru că titva voastră strâmtă nu s-au îndeletnicit cu o asemenea carte de folos?” (O. XII, 333).

Aceste accente de revoltă și de dispreț față de cei ce nu prețuiau valoarea limbii românești le întâlnim în majoritatea articolelor lui Mihai Eminescu. Cultivarea limbii române constituie un factor important în devenirea culturală a poporului nostru, fapt pentru care, poetul s-a ocupat de această

problemă în mod special. Astfel, se impun măsuri practice de stabilire a normelor literare în scopul generalizării acestora în școli. „Este cunoscut, spune Eminescu, că până acum nu avem nici o scriere serioasă asupra sintaxei române, întrucât ea se deosebește de aceea a altor limbi și că chiar partea sintactică a gramaticii lui Cipariu are prea multe generalități și prea puține observațiuni în privirea modului curat românesc de a lega cuvintele între ele. Un studiu lung și amănunțit al limbii scrise de cei mai buni autori ai graiului viu al poporului ar putea să ne ducă de-abia la cunoștința deplină a acestor legi, cari stăpânesc nu numai modul de a vorbi, dar chiar modul de a gândi al poporului român”¹. Însă, pentru cei ce elaborau manuale, corectitudinea și înnoirea limbii însemnau imitația formelor occidentale. Acest fapt e consemnat de Eminescu la apariția *Manualului de sintaxă română*, de C. S. Stoicescu și D. St. Călinescu și criticat aspru, pentru că „d-nii autori nu par a mânui îndestul de bine limba lor naturală, pentru a oglindi în fraze într-adevăr românești legile generale ale gândirii”, de aceea „prea puține fraze numai sunt construite conform cu spiritul limbii românești. Par a fi fraze traduse dintr-o gramatică franțuzească și travestite oarecum pe românește”².

Toate aceste considerații ale poetului cu privire la tezaurul național al limbii române și la promovarea acestuia în școli vin să demonstreze atât cunoștințele sale teoretice vaste, cât și experiența directă cu școala românească a timpului său.

DEZVOLTAREA PERSONALĂ A INDIVIDULUI IMPLICAT ÎN PROGRAMUL DE MENTORAT

Prof. învă. primar Alecușan Elena Gabriela, Școala Gimnazială „Toma Cocișiu” Blaj

MOTTO:

Pentru a educa ... trebuie mai întâi și fără încetare să te educi pe tine. (A. Berge)

Am dorit să am ca punct de plecare citatul menționat mai sus deoarece consider că învățarea permanentă, învățarea pe tot parcursul vieții nu este doar o sintagmă la modă, ci a devenit o necesitate pentru a ne putea adapta societății aflate într-o permanentă transformare.

Putem distinge patru etape ale programului de mentorat:

- * dezvoltarea personală a individului supus programului - pe parcursul acestuia își dezvoltă autonomia, responsabilitatea, abilitatea de a face alegeri în funcție de diverse alternative;
- * dezvoltarea unei viziuni asupra direcției care va fi urmată - cursantul este în situația de a alege un set de valori după care se va călăuzi;
- * implementarea viziunii personale în practică. Se pot fixa obiective profesionale, trepte de carieră și etapele aproximative care vor fi parcurse, standarde de performanță, nevoi de instruire pentru dezvoltarea unor abilități și deprinderi;
- * feed-back-ul și susținerea permanentă din partea mentorului.

Dintre aceste patru etape, am optat să mă opresc asupra celei dintâi și anume *dezvoltarea personală a studentului*.

Mentorul trebuie să-i dea posibilitatea studentului, respectiv individului supus programului de mentorat, ocazia, șansa de a se cunoaște mai bine pe sine însuși, pentru a ști pe ce abilități, capacități, calități se bazează, dar și care aspecte pot trebuie îmbunătățite.

¹ Mihai Eminescu, *Scrieri pedagogice*, Editura „Junimea”, Iași, 1977, p.155.

² *Ibidem*, p. 156.

În acest scop mentorul îi poate pune la dispoziție mai multe tipuri de teste de autocunoaștere. După rezolvarea și interpretarea acestor teste, stagiarul va putea să aibă o viziune de ansamblu asupra caracteristicilor personale, va putea ști pe ce calități personale se poate baza, va fi mult mai atent în organizarea activităților pe care le va desfășura.

Iată de exemplu un test care poate să-i ofere cursantului informații legate de modul în care acesta își gestionează emoțiile:

TEST DE INTELIGENȚĂ EMOȚIONALĂ

Alege răspunsul pe care l-ai da în mod normal, nu cel pe care îl consideri corect, ci cel care se potrivește cel mai bine cu felul tău de a fi:

1. Să presupunem că ești șeful unei echipe și aveți de făcut un proiect. În urma primelor rapoarte constăți că nu reușiți să avansați deloc. Cum reacționați?

- a. nu îi stresez, îi las să lucreze în ritmul lor, până la urmă vor obține rezultate bune;
- b. chem echipa la o ședință, le prezint situația asupra mersului proiectului, îl ascult pe fiecare în parte referitor la ce sugestii are în legătură cu proiectul și sarcinile individuale;
- c. îi chem și îi anunț că sunt concediați.

2. Cum reacționați în situații de presiune?

- a. cu mânie și frustrare;
- b. mă cam pierd cu firea și caut repede o soluție de moment;
- c. încerc să mă calmez și să văd lucrurile și din altă perspectivă.

3. Ești certat de șeful tău, deși nu ești vinovat. Ce faci?

- a. ascult tot ce are de spus, mă retrag, analizez spusele acestuia, cer o întâlnire și îi prezint punctual meu de vedere;
- b. accept critica, deși nu sunt vinovat, căci am de pierdut dacă îl contrazic;
- c. îi spun că nu sunt vinovat.

4. Când te întorci seara obosit acasă, un membru al familiei tale vrea să-ți spună ce zi grea a avut. Ce faci?

- a. îi spun că am avut o zi și mai grea;
- b. îl ascult, apoi îi povestesc și ce am eu pe suflet;
- c. îi propun să vorbească cu altcineva pentru că ești prea obosit.

5. Faci o boacăna ...

- a. recunosc că am greșit și încerc să-mi repar greșeala;
- b. recunosc că am greșit și implor pe toată lumea să mă ierte;
- c. nu-mi recunosc greșeala, căutând alte explicații.

6. Atunci când un prieten te-a dezamăgit îi spui:

- a. m-ai dezamăgit;
- b. sunt dezamăgit;
- c. nu-i spun nimic, îi plătesc cu aceeași monedă.

7. Atunci când vorbești cu colegii tăi:

- a. le spun deschis în față ce gândesc, chiar dacă adevărul doare, trebuie spus;
- b. le spun doar ceea ce vor să audă, e mai bine să nu-i jignesc;
- c. le spun lucrurile într-un mod care să nu-i rănească.

Iată și răspunsurile considerate corecte:

Nr. item	Răspuns corect
1	b
2	c
3	a
4	b

5	a
6	b
7	c

Interpretarea testului:

Dacă s-au obținut 1-3 răspunsuri corecte, deci sub 50%, individul nu are abilități optime de a relaționa din punct de vedere emoțional cu cei din jur.

Dacă s-au obținut 4-7 răspunsuri corecte, deci peste 50%, individul știe să gestioneze destul, respectiv corect o situație din punct de vedere emoțional.

Dar informația nu *curge* într-un singur sens, adesea cursantul poate veni cu idei interesante pe care mentorul să le valorifice, pe baza cărora acesta din urmă să-i ofere sprijin informațional, dar și instrumental care să fie de folos în activitatea stagiului. Mentorul nu trebuie să uite că fiecare cursant are o personalitate unică și de aceea este necesară adaptarea metodelor de mentorat pentru dezvoltare și formare. Piatra de temelie o vor constitui aptitudinile, caracterul studentului, dar și valorile morale împărtășite de acesta.

În concluzie trebuie spus că este necesar ca studentul practicant trebuie să-și formeze în timp un sistem propriu de valori care să stea la baza comportamentului acestuia, valori care să fie împărtășite de societatea în care trăiește acesta.

Ca măsuri de intervenție din partea mentorului pentru stagiar putem aminti:

- asigurarea unui climat deschis, propice exprimării propriilor opinii;
- depistarea dificultăților pe care le întâmpină cursanții și identificarea/aplicarea măsurilor de contracarare a acestora;
- stimularea și încurajarea cursanților prin aprecieri verbale, antrenarea în activități în care pot fi valorificate aptitudinile studenților; evidențierea progreselor, succeselor obținute în activitățile desfășurate etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Crețu, C., *Curriculum diferențiat și personalizat*, Iași, Editura Polirom, 2008.
2. Sălăvăstru, E., *Psihologia educației*, Iași, Editura Polirom, 2014
3. Ionescu, M., *Instrucție și educație - Paradigme, strategii, orientări, modele*, Garamond, Cluj-Napoca, 2013.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Prof. Mateș Rodica, Școala Gimnazială „Horea” Horea

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și dăruire. Timpul pe care îl trăim cere oameni în a căror formație caracterul și inteligența se completează pentru propria evoluție a individului. Un rol deosebit de important în vederea atingerii acestui ideal îl are educația non-formală. Educația non-formală completează educația formală într-un cadru instituționalizat situat în afara sistemului de învățământ, dar și în interiorul acestuia, constituind o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Demersurile educaționale, vizând dezvoltarea personalității elevilor, impun participarea activă, conștientă și responsabilă a acestora în propria formare. Diferențierea și individualizarea demersului educativ trebuie să devină un scop și un mijloc în același timp. Dezvoltarea personalității elevilor este condiționată de folosirea unor metode adecvate, care să permită individualizarea învățământului, astfel încât fiecare elev să-și dezvolte la maximum capacitățile și

aptitudinile creatoare prin procesul învățării.

Componentă importantă a educației nonformale, activitățile extrașcolare (extradidactice sau extracurriculare) oferă cele mai eficiente metode de formare a caracterului copilului încă din clasele primare. Ele au un rol foarte important datorită caracterului lor activ participativ, facilitând integrarea eficientă și rapidă a elevilor în colectivitate. Această integrare facilitează la rândul ei procesul de autocunoaștere. Implicându-se în acest tip de activități, elevii devin “subiecți” conștienți ai acțiunii, trăind intens succesele sau insuccesele propriei lor activități. Ei devin capabili să-și orienteze curiozitatea nu numai asupra lumii exterioare, ci și asupra propriei persoane. Se formează astfel „imaginea de sine”, esențială în succesul școlar.

Activitățile extrașcolare respectă principiul egalității șanselor, oferind fiecărui elev posibilitatea de a se implica, indiferent de rezultatele sale școlare. Se dezvoltă astfel sentimentul încrederii în sine, în forțele proprii, fapt care va avea ulterior o mare influență asupra succesului școlar. Unul din scopurile principale ale educației non-formale îl reprezintă creșterea gradului de adaptabilitate a copiilor la viața socială, respectiv dezvoltarea autonomiei personale și sociale, a comportamentului în grup.

Activitățile de acest gen cu o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice.

Activitățile extracurriculare moral-civice, alături de celelalte activități desfășurate pe nivele de vârstă, contribuie, prin trăirile afective, emoții puternice, generate de exemplele oferite de eroii neamului, la formarea, în sufletul copiilor, a unor sentimente morale, care se vor transforma în convingeri ferme pe parcursul procesului instructiv-educativ.

Activitățile extrașcolare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă relaxantă, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități.

Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în proiecte cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudini caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Activitățile extracurriculare au menirea de a valorifica timpul liber al elevilor într-un mod plăcut și util și de a-l transforma într-o sursă educațională. Este necesar ca în activitățile extracurriculare obiectivele instructiv-educative să primeze, dar trebuie să fie integrate în mod echilibrat și momente recreative.

Aceste activități au ca scop identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ. Copiii participă cu însuflețire și dăruire la astfel de activități, iar succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

În concluzie putem spune ca activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă, căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Bibliografie:

1. Ionescu, M. Chiș, V., „Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire”, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001;

2. Kulcsar, Tiberiu, „Factorii psihologici ai reușitei școlare”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1987;
3. Stoica Marin, „Pedagogie și psihologie”, Ed. Gheorghe Alexandru, 2001.

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI FAMILIE – ȘCOALĂ ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ

Prof. înv. primar Sicoe Ioan, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” din Alba Iulia

Familia, prin definiție, se constituie ca grupul social de bază, în care copilul învață de timpuriu ABC-ul comportamentului și al autoservirii.

Părinților le revine rolul esențial de a se ocupa de creșterea copiilor, asigurându-le acestora atât resurse materiale necesare satisfacerii nevoilor primare, cât și un climat familial care să contribuie la dezvoltarea lor socio-afectivă. Așa cum menționează dr. Haim Ginott, a fi părinte presupune un șir nesfârșit de mici incidente, de conflicte periodice și de crize neașteptate care prezintă o reacție care, la rândul ei, influențează în bine sau în rău personalitatea și respectul de sine al copilului.

Dezvoltarea socială și emoțională a școlarului mic este fundamentală pentru modul în care crește, evoluează și se integrează în societate, dinamica dezvoltării emoționale vizând formarea sinelui, prin exersarea abilităților de a se percepe și de a-și valida unicitatea, de a recunoaște emoții, sentimente, trăiri și de a manifesta spirit civic.

Un copil care se dezvoltă socio-emoțional va deveni, pe măsură ce timpul trece, un adolescent și, mai apoi, un matur responsabil și împlinit, părinții având un aport semnificativ în formarea personalității sale.

Un aspect de care părinții trebuie să țină cont este introducerea, în rutina zilnică a copilului, a jocurilor, jucăriilor și a activităților care să-l ajute pe copil – în special pe parcursul primilor ani ai vieții - să-și însușească principalele aptitudini socio-emoționale, dat fiind faptul că principalele aptitudini sociale și gestionarea emoțiilor se învață într-o manieră ludică, prin joc.

Parte integrantă a educației informale, familia deține un rol esențial în educația tinerei generații, aportul acesteia simțindu-se pe tot parcursul școlar al preșcolarului/ elevului. Influența familiei (ca factor educațional) este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic, aceasta scăzând odată cu înaintarea copilului pe treptele superioare ale ontogenezei. Mediul școlar în care elevul este primit diferă de cel familial, cel dintâi impunând anumite rigori caracterizate prin disciplină și organizare.

Adaptarea la exigențele impuse de rutina școlară, preocupările și relațiile stabilite atât între elevi cât și între cadrele didactice și elevi presupun detașarea de comportamentele manifestate în mediul familial și de interesele imediate ale jocului, pentru o cât mai bună integrare într-un nou univers în care se stabilesc noi legături sociale.

Colaborarea sinceră și deschisă, încrederea reciprocă stabilită între părinți, elevi și cadrele didactice, asigurarea înțelegerii și ajutorului de care copiii au nevoie pentru a depăși dificultățile, fără derogări de la sarcinile impuse, cinstea și obiectivitatea asigură progresul școlar al copilului și dezvoltarea personalității sale, potrivit particularităților de vârstă și individuale.

Părinții trebuie să fie conștienți de scopul comun al familiei și al școlii, în ceea ce privește formarea copilului: învățarea continuă completează educația copilului, fără a prelua sarcinile familiei. Asumarea incompletă, laconică, a rolurilor, de către părinți, neconcordanțele dintre

educația oferită de familie și cea formală se pot corecta, cel puțin parțial, printr-o eficientă colaborare stabilită între școală și familie.

Parteneriatul familie-școală nu mai este caracterizat doar prin informarea părinților asupra evoluției copilului în raport cu exigențele școlare, ci se poate observa o schimbare a statutului familiei în raport cu valorile pe care noile tendințe ale educației le atribuie școlii, în general și procesului de învățământ, în particular.

Schimbările produse în plan socio-economic exprimă necesitatea reală a colaborării între școală și familie, în alegerea programelor de instruire și educare, al căror scop este cunoașterea personalității copiilor, pentru o mai bună orientare școlară și profesională.

În activitatea didactică și de consiliere a părinților desfășor activități la care părinții participă cu plăcere: prelegeri, discuții părinți-elevi-învățător, consiliere educațională, dezbateri, jocuri de socializare, prezentări Power-Point, lecții deschise etc. Astfel, părinții conștientizează, în mare parte, importanța acestor activități, ajungând să conștientizeze importanța implicării în activitățile formale.

Părinții, indiferent de nivelul lor cultural sau social, pot oferi informații relevante despre problemele, dorințele, așteptările, neîncrederea, pasiunile, opțiunile copiilor lor.

Cadrul didactic poate deveni un bun îndrumător/ consilier atât pentru elevi, cât și pentru părinți dacă: dispune de o autoritate profesională și morală recunoscută de părinți, calitatea lui umană și stilul de viață nu contrazic sfaturile pe care le oferă, respectă demnitatea, sentimentele părintești și intimitatea familiei, nu-și arogă rolul de autoritate singulară în materie de educație.

Activitățile cadre didactice-părinți impun o ancorare în situațiile educative concrete, specifice clasei și elevilor pe care îi formăm. Astfel, discuțiile individuale cu părintele sporesc deschiderea spre dialog, competențele și abilitățile cadrului didactic și receptivitatea părintelui generând o bună desfășurare a activității didactice.

Pentru buna desfășurare a procesului instructiv-educativ, se impune ca un cadru didactic să fie preocupat de atragerea și focusarea părinților spre școală. Informarea părinților se poate face fie prin discuții colective în cadrul lectoratelor cu părinții, fie prin inițierea unor discuții individuale, părinții având posibilitatea de a primi informații despre evoluția propriilor copii la orele de curs.

TEST DE EVALUARE – ORTOGRAFIE ȘI PUNCTUAȚIE

Prof. Costea Cristina Anca , Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

1. Construiți enunțuri cu următoarele ortograme: altădată – altă dată; altfel – alt fel; demult – de mult; numai – nu mai; odată – o dată. **2px10=20p**

2. Alcătuiți propoziții cu formele de plural ale cuvintelor: masă, bandă. **2,5px4=10p**

3. Puneți la forma potrivită cuvintele din paranteză: **2,5px4=10p**

- a) (Casa) bunicii erau departe în pădure.
- b) Eu și tu (a se bucura) de plecarea în excursie.
- c) Prietenii noștri (a fi talentat) la jocuri sportive.
- d) (Fete) împăratului s-au bucurat de ospitalitatea bătrânei.

4. Corectați dezacordurile din următoarele enunțuri: **2,5px4=10p**

- a) Niciunul dintre ei nu știa răspunsul.
- b) Mulțimea de oameni plecaseră spre centru.

c) Bogdan și Andrei este prietenul nostru.

d) Tu și ea sunt frați.

5. Puneți semnele de punctuație potrivite: 1x10=10p

Mam-mare de ce nu vine Eu vreau să vie

Vine vine acumă puișorul mamei răspunde cucoana

Și sărută pe nepoțel apoi îi potrivește pălăria

6. Completați spațiile libere cu ortogramele învățate: la, l-a, ia, i-a, sa, s-a, nea, ne-a, iau, i-au, neam, ne-am, sau, s-au. 2,5px12=30p

1)pofit.....masă pe prietenul ei.

2) Du-te șicartea din bibliotecă.

3)bucurat când a sosit mama.....

4) Ele.....dusnu?

5) Mama chemat..... masă.

6)Ilie este unchiul meu.

7) Merg săpâine.

8) Ea provine dintr-un..... de oameni bogați.

9) Nuvenit să creadă.

10) Părințiicumpărat o rochie nouă.

11) Ieridus în excursie.

12) părut rău și cerut scuze.

Se acordă 10p din oficiu!

MANIFEST PENTRU VOLUNTARIAT

Prof. Ignat Ancuța, Dînzorean Adela, Grădinița P.P. Nr. 23 Timișoara

Cuvântul cheie pentru voluntariat este „Suflet”. Fără suflet, voluntariatul devine doar o banală activitate, fără finalitate. Sufletul înnobilează fapta și aduce bucurii ambelor părți implicate și cu siguranță „Sufletul” are cel mai mult de câștigat. Am putea spune că voluntariatul este „Suflet pentru Suflet”.

Din păcate omul modern devine din ce în ce mai distructiv și agresiv, iar nevoia de suflete voluntare este și mai mare. E nevoie de aceia dintre noi care încă mai simțim, care încă mai credem în normalitate.

Credem din tot sufletul că voluntariatul este născut în noi, că ne este dat. Trebuie să-l conștientizăm și să-l educăm. Este de datoria părinților, a noastră, a cadrelor didactice și a societății ca, prin exemplul personal, să ajutăm copiii să învețe bucuria sufletului prin voluntariat. Omenia nu are preț și nici limite. Să ne învățăm copiii ca fiecare acțiune din suflet în suflet se întoarce, iar câștigul nu poate fi comparat cu nimic altceva. Putem face asta doar împreună și conștient!

Și pe acest palier al voluntariatului, triada **educator-copil-părinte** a funcționat și funcționează foarte bine.

Astfel, am desfășurat un proiect educațional sugestiv intitulat „Implică-te și tu, fii voluntar!”, care a beneficiat de o participare efectivă și afectivă a partenerilor implicați, dar în

primul rând a triadei de care vorbeam mai devreme. Inventarul de activități cuprinde o paletă largă de acțiuni, din care amintim:

1. „PROIECTUL RoRec!” Reciclarea aparaturii electrice și electrocasnice

- factori implicați: întreg colectivul de cadre didactice și personalul de îngrijire, copii, părinți, bunici;

2. CAMPANIA „Un gest mic- dar ce bucurie mare!”

- campanie de strângere de jucării, materiale didactice și calculatoare pentru Grădinița din Bistra, jud. Alba.
- factori implicați: educatoarele, copiii, părinții și bunicii Grupei Mari A;

3. „CONFEȚIONEZ O JUCĂRIE PENTRU PRIETENUL MEU!”

- campanie demarată de „Mc Donalds” la care am răspuns pozitiv.

4. „SĂ CREȘTEM MARI ȘI SĂNĂTOȘI!”

- implicare în Campania VIAȚA, demarată de DSP, Timiș.
- factori implicați: educatoarele, copiii, părinții și bunicii Grupei Mari „A”.

5. „O Discuție despre 2% pentru copiii noștri”

- proiect care se desfășoară în grădinița din 2006 și la care se implică întreg personalul grădiniței, părinții și bunicii copiilor, direcționând spre grădiniță 2% din impozitul / venit, lucru care aduce, de ani buni, un plus de calitate demersului didactic, atât în ceea ce privește baza didactico-materială, cât și susținerea financiară a unor excursii și activități cu scop didactic.

7. „ȘI NOUĂ NE PASĂ!”

- ne responsabilizăm social pentru că dorim să ne jucăm într-un mediu curat!
- factori implicați: educatoarele, copiii, părinții și bunicii Grupei Mari „A”;

8. „SUNTEM ADEPTII UNUI VIITOR VERDE! ”

- plantăm flori și arbori decorativi la Muzeul Satului!
- factori implicați: educatoarele, copiii, părinții și bunicii din grădiniță.

Evaluarea proiectului se va face prin publicarea unei reviste cu exemple de bună practică, păreri și opinii ale factorilor implicați.

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ-BISERICĂ „UN STROP DE CREDINȚĂ” - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI-

*Prof. învă. preșcolar Bîte Aniela Ioana, Școala Gimnazială „Emil Racoviță” Gârda de Sus/GPN
Gârda de Sus*

A-i familiariza pe copii cu norme și reguli ale credinței, înseamnă a-i determina să fie mai conștienți de sine.

Scopul parteneriatului UN STROP DE CREDINȚĂ:

- Educarea preșcolarilor în spiritul valorilor moral – creștine, „iubirea de aproape”, „împlinirea de fapte bune”, respectarea părinților și a celorlalți.
- Formarea atitudinii de respect față de sărbătorile creștine;
- Formarea atitudinii de respect față de locul de rugăciune, biserică, față de preoții bisericii sau ai cultului;
- Educarea abilității copiilor de a intra în relații cu ceilalți;
- Formarea și stimularea trăsăturilor de caracter, prietenie, respect, politețe, ajutor reciproc, omenie, dărnicie;

OBIECTIVELE PARTENERIATULUI

- Cunoașterea unor obiceiuri creștinești, specifice sărbătorilor religioase: Crăciun, Florii, Paște;
- Educarea atitudinilor de toleranță între copiii care aparțin diferitelor culte;
- Formarea virtuților creștine și cultivarea comportamentului moral-religios;

Exemple de activități desfășurate în cadrul parteneriatului:

- De vorbă cu preotul! -vizita preotului în grădiniță;
- Cum ne comportăm într-o biserică ? - vizită la Biserică, discuție cu preotul;
- Realizarea de ghirlande/FELICITĂRI pentru pomul de CRĂCIUN - Realizarea de ghirlande / felicitări pentru pom, cu posibilitatea de a și ajuta la împodobirea lui;
- Învierea Domnului- Sfintele Paști - activități specifice Paștelui

Beneficiile acestor activități:

- cunoașterea regulilor de comportament într-o biserică;
- încurajarea copiilor pentru a întâmpina într-un mod corect sărbătoarea Paștelui/Crăciunului
- utilizarea corectă a unor însemne religioase precum și observarea bisericii;
- educarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter: seriozitate, respect față de semeni și dragoste pentru tot ce înseamnă tradiție și obiceiuri, mediul înconjurător, prietenie;
- cunoașterea și vizitarea în limitele posibile a lăcașului de cult

În urma derulării acestui proiect am constatat următoarele:

- schimbări de comportament ale copiilor în viața de zi cu zi, îndeosebi atitudinea lor față de părinți. Educația religioasă i-a ajutat să cunoască îndatoririle pe care le au față de ei înșiși, față de ceilalți și față de tot ce-i înconjoară pentru a deveni buni creștini. Au învățat să-l iubească pe Dumnezeu și să creadă în El, să deosebească binele de rău, să știe ce trebuie să facă pentru a trăi creștinește, curați ca îngerii la trup și suflet.

- schimbări de comportament ale părinților. Atmosfera de iubire, înțelegere și respect creează un climat favorabil bunei creșteri și dezvoltări a copilului. Acasă copilul spune rugăciuni și comentează scene biblice, petrece și respectă sărbătorile creștine alături de părinți.

- educatoarea și preotul paroh vor reuși să direcționeze atenția copiilor și a părinților spre principiile morale creștine. Se realizează dezvoltarea forțelor fizice și sufletești pentru înfăptuirea binelui individual și comunitar.

În concluzie copiii își formează un profil moral creștin, virtuți inspirate de divinitate, devin persoane deschise comunicării cu Dumnezeu și cu semenii.

Bibliografie:

www.didactic.ro

INTERPRETARE CHESTIONAR

Prof. Petri Maria, Liceul Teoretic Teiuș, Școala Gimnazială „Ioan de Hunedoara” Sântimbru

Chestionar aplicat unui eșantion de 14 elevi de gimnaziu.

Aplică următorul chestionar colegilor sau elevilor și vei avea o imagine a nivelului de încredere din mediul în care tu interacționezi.

Enunțuri	De acord	Nu sunt de acord	Depinde
1. Se poate avea încredere în majoritatea oamenilor			
2. Oamenii sunt mai înclinați în a-i ajuta pe ceilalți			
3. Dacă n-ai grijă de tine oamenii vor profita de pe urma ta			
4. Atunci când te apuci de o treabă nimănui nu-i pasă de ceea ce ți se întâmplă			
5. Natura umană este fundamental cooperantă			

Pentru a afla nivelul de încredere, din mediul școlar în care îmi desfășor activitatea, am aplicat chestionarul de mai sus, în ziua de 03 mai 2023, unor elevi de gimnaziu (cls. V, VI, VII), ai Școlii Gimnaziale „Ioan de Hunedoara” Sântimbru, jud. Alba.

Chestionarul include un număr total de 5 afirmații. Răspunsul la acestea, este cu alegere multiplă, incluzând trei variante posibile: de acord/ nu sunt de acord/ depinde.

Am avut un număr benevol, de 14 respondenți, ale căror răspunsuri vor fi interpretate în rândurile următoare.

Prima afirmație a chestionarului a avut următorul conținut:

1) Se poate avea încredere în majoritatea oamenilor?

Din cei 14 respondenți, 03 au fost de acord, 05 nu au fost de acord, iar 06 au răspuns depinde.

Analizând aceste răspunsuri, se observă mai degrabă, o neîncredere a unei proporții de 40%, din eșantion, în majoritatea oamenilor, iar 45% dintre respondenți afirmă că acordarea încrederii variază de la caz la caz.

Consider că datele sunt relevante, pentru maturitatea de gândire și dezvoltarea personalității tinerilor adolescenți, astfel încât se poate afirma că majoritatea acestora dau dovadă de o gândire destul de rațională.

A doua afirmație avea următoarea formulare:

2) Oamenii sunt mai înclinați în a-i ajuta pe ceilalți.

La această afirmație ponderea răspunsurilor a variat foarte puțin. Astfel 04 respondenți au fost de acord, 04 nu au fost de acord, iar 06 au spus că depinde de la caz la caz.

Putem concluziona deci, că 30% dintre respondenți au o gândire altruistă, 45% dintre ei consideră că oamenii sunt dispuși să ajute, probabil dacă le este solicitat ajutorul sau persoana respectivă le stârnește încredere, în timp ce restul cred că de obicei, oamenii dau dovadă de egoism.

A treia afirmație avea următorul enunț:

3) Dacă n-ai grijă de tine, oamenii vor profita de pe urma ta.

Din totalul respondenților 08 au fost de acord cu această formulare, 03 nu au fost de acord, iar 03 au afirmat că acest lucru depinde de la caz la caz.

Proportional, acest lucru înseamnă că marea majoritate dintre cei care au răspuns, sunt de acord cu faptul că, oamenii se ghidează mai întâi, după propriile interese. 30% nu sunt de acord cu acest lucru, crezând în dezinteresul celor din jurul lor, iar alți 30 %, dau dovadă de mai mult

subiectivism, spunând că acest lucru depinde de la caz la caz, în funcție de caracterul celor din jurul lor.

Conținutul celei de a patra afirmație era formulat astfel:

4) Atunci când te apuci de o treabă nimănui nu-i pasă de ceea ce ți se întâmplă.

La acest enunț, ponderea răspunsurilor a fost următoarea: 07 au fost de acord, 04 nu au fost de acord cu această afirmație, iar 3 au spus că acest lucru depinde de la caz la caz.

Transpuse în proporții, răspunsurile elevilor ar arăta faptul că 50% dintre aceștia, consideră că sunt înconjurați de oameni care rămân indiferenți la ceea ce i se întâmplă celui de lângă ei. Acest lucru este nu e benefic, pentru că denotă că trăiesc într-un mediu în care se simt singuri, înconjurați de o lume nepăsătoare.

O proporție de aproximativ 30 % nu sunt de acord cu această afirmație. Ei consideră că sunt înconjurați de oameni care nu rămân indiferenți la ceea ce i se întâmplă celui de lângă ei, implicându-se activ în viața semenilor. Restul respondenților afirmă că acest lucru, depinde de la caz la caz, în funcție de om.

Ultima afirmație din chestionar avea următoarea formulă:

5) Natura umană este fundamental cooperantă.

Cu această afirmație 08 elevi sunt de acord, 03 nu sunt de acord, iar alții 03 spun că depinde de la caz la caz.

Deducem din aceasta, că mai mult de jumătate dintre ei consideră adevărat faptul că omul, ființă rațională fiind, este dispus să coopereze cu cei din jurul său.

În schimb 20% dintre respondenți consideră, acest lucru fals, considerând că oamenii sunt închiși în sine și nedispuși la cooperare, iar o proporție de alți 20% dintre respondenți consideră că această afirmație poate fi atât adevărată, cât și falsă, în funcție de cazul concret la care face referință.

ACTIVITATE OPȚIONALĂ-HAVE FUN WITH ENGLISH WORD!

*Prof. înv. preșc. Balea Livia-Valentina, prof. înv. preșc. Galdău Andreea-Claudia
GPP Nr. 1 Abrud*

ARGUMENT

În condițiile transformărilor pe care le cunoaște lumea contemporană, în perioada globalizării, a interferențelor și interdependentelor de tot felul, învățarea, cunoașterea și folosirea limbilor străine reprezintă o condiție a progresului, a unei integrări reușite, atât la nivelul individual, cât și la scara socială, în structurile de succes ale mileniului III.

Cunoașterea unei limbi străine, înseamnă pentru viitor o capacitate sporită de a comunica, înseamnă un acces mai larg la sursele de documentare și e încărcată, în plus, de o pregnantă valență educativă. Se deschid porți către istoria, geografia, cultura și spiritul altor națiuni. Este astfel facilitată cunoașterea reciprocă, înțelegerea, toleranța, prețuirea diversității.

Cu cât primii pași în această direcție sunt făcuți mai devreme, cu atât șansele de succes sunt mai mari.

Învățarea limbii engleze poate să pară un plan prea ambițios pentru vârsta preșcolară, dar acum, maleabilitatea structurilor operaționale mentale, încă nedefinitivate, poate constitui un avantaj pentru un educator avizat. De fapt, limba străină nu „se învață ” într-un an, iar noi nu ne propunem ca preșcolarii să vorbească cursiv în limba engleză; ne dorim să-și dezvolte un mod specific de articulare a sunetelor și să cunoască câteva elemente de baza ale exprimării în această limbă.

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII

- A2 - Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;
 B2 - Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;
 B4 - Autocontrol și expresivitate emoțională;
 C1 - Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;
 C2 - Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistența în activități);
 C3 - Activare și manifestare a potențialului creativ;
 D1 - Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;
 D2 - Mesaje orale în diverse situații de comunicare.

COMPORTAMENTE VIZATE

- A2.3. Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadența, pauza, semnale sonore, melodii;
 B2.5. Demonstrează acceptare și înțelegere față de celelalte persoane din mediul apropiat;
 B4.1. Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc;
 C1.1. Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
 C2.1. Realizează sarcinile de lucru cu consecvență;
 C3.1. Manifestă creativitate în activități diverse;
 D1.1. Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă);
 D1.2. Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc. (comunicare expresivă);
 D3.1. Participă la experiențe de lucru cu cartea, pentru cunoașterea și aprecierea cărții.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

SĂPTĂMÂNĂ	TEMA	SUBTEMA	CONȚINUT	MIJLOC DE REALIZARE
18.09.2023- 22.09.2023	SAY HELLO!	Greetings	-Familiarizarea cu formulele de salut din limba engleza "Hello, Good morning! Good bye!" etc. -Introducerea expresiilor "How are you? I'm fine thank you!"	Joc didactic; Joc cu text și cânt;
25.09.2023- 29.09.2023		Presentation	-Familiarizarea copiilor cu modul de prezentare "My name is..." și semnificația întrebării "What's your name?"; *Alte formule - "Nice to meet you!"	Joc didactic; Joc cu text și cânt;
02.10.2023- 06.10.2023	MY WORLD!	Family	-Utilizarea cuvintelor în limba engleză din câmpul lexical al familiei: <i>mother, father, sister, brother, grandmother, grandfather</i> . -Repetarea formulelor de salut și a modului de prezentare.	Joc de rol;
09.10.2023- 13.10.2023		Me and my body !	-Familiarizarea copiilor cu denumirea în limba engleză a părților corpului: "head, hand, leg, shoulders, neck, mouth, eyes, nose;" -Repetarea și recunoașterea lor; -Familiarizarea copiilor cu comenzile: "stand up!, sit down !, go	Joc de mișcare;

			<i>to your place !, hands up!, rise your hand!"</i>	
16.10.2023-20.10.2023		My class !	-Familiarizarea copiilor cu cuvintele: <i>pencil, book, bag etc.</i>	Joc didactic;
23.10.2023-27.10.2023	SAY HELLO! MY WORLD!	Revision	-Evaluare	Chestionarea oală;
28.10-05.11.2023 - VACANȚA DE TOAMNĂ				
6.11.2023-10.11.2023	THE AUTUMN	The autumn	-Familiarizarea copiilor cu expresii și cuvinte legate de toamnă și starea vremii: <i>It`s autumn! It`s sunny/ raining/ cloudy! How is the weather, today?</i>	Convorbire;
13.11.2023-17.11.2023		Fruits	-Familiarizarea copiilor cu cuvinte despre fructe: <i>Apple, pear, plu+m, grapes etc.</i>	Observație; Cântec;
20.11.2023-24.11.2023		Vegetables	-Familiarizarea copiilor cu cuvinte despre legume: <i>potatoes, tomatoes, carrot, cucumber etc.</i>	Joc didactic;
27.11.2023-01.12.2023	THE RAINBOW	Colours	-Familiarizarea copiilor cu cuvinte care reprezintă culori;	Joc didactic; Joc cu text și cânt;
04.12.2023-08.12.2023	THE AUTUMN THE RAINBOW	Revision	-Evaluare	Observarea curentă; Chestionarea orală;
11.12.2023-15..12.2023	CHRISTMAS	Christmas carols	-Familiarizarea copiilor cu denumirea unor cuvinte și expresii legate de tematica sărbătorilor de iarnă: <i>Christmas, Merry Christmas, Santa Clouse, present, Christmas tree, carols, Christmas ball etc.</i>	Joc didactic; Joc cu text și cânt;
18.12.2023-22.12.2023			-Jingle bells -carrol	Cântec;
23.12-07.01.2024 - VACANȚA DE IARNĂ				
08.01.2024-12.01.2024	THE WINTER	The winter	Introducerea unor cuvinte și expresii despre anotimpul de iarnă: <i>snow, snowflakes, snowman, It`s winter!, It`s snowing! Etc.</i>	Convorbire; Joc cu text și cânt;
15.01.2024-19.01.2024			„Little, little, little snowflakes!"- song	Cântec;
22.01.2024-26.01.2024	ANIMALS	Polar animals	-Familiarizare copiilor cu denumirea unor animale pe care le întâlnim la poli: <i>polar bear, penguin, seal, polar fox.</i>	Joc de rol;
29.01.2024-02.02.2024		In the ocean	-Familiarizare copiilor cu denumirea unor animale pe care le întâlnim în oceane: <i>fish, dolphin, shark, seahorse, starfish, jellyfish, shell, octopus.</i> <i>-Baby shark – cântec;</i>	Joc didactic; Joc cu text și cânt;

05.02.2024-09.02.2024	ANIMALS	At the farm	-Introducerea unor cuvinte din câmpul semantic animale de la fermă: <i>cat, dog, cow, horse, goat etc.</i>	Convorbire;
12.02.2024-16.02.2024		Zoo animals	Familiarizare copiilor cu denumirea unor animale pe care le întâlnim la zoo: <i>bear, tiger, lion, monkey, elephant,giraffe, fox, wolf etc</i>	Convorbire; Lectură după imagini; Cântec;
19.02.2024-23.02.2024		Revision	-Evaluare	Chestionarea orală;
24.02-03.03.2024 - VACANȚA DE SCHI				
04.03.2024-08.03.2024	MOTHER`S DAY	Mother`s day	-Introducerea unor cuvinte și expresii care au legătură cu ziua mamei: <i>Happy mother`s day!, I love my mommy, gift, flowers;</i>	Joc exercițiu; Cântec;
11.03.2024-15.03.2024	THE SPRING	The spring	- Familiarizarea copiilor cu denumirea unor aspecte de primăvară: <i>sun, flower, snowdrop, It`s spring, etc.</i>	Lectură după imagini; Cântec;
18.03.2024-22.03.2024		Bugs	-Introducerea unor notiuni noi (insecte – <i>bee, ladybug, spider, ant etc.)</i> <i>-Poor bee – memorizare;</i>	Joc didactic; Poezie;
25.03.2024-29.03.2024		Let`s count	-Repetarea și consolidarea prin joc a numerelor în limitele 0 – 5;	Joc exercitiu; Cântec;
01.04.2024-05.04.2023		Revision	-Evaluare	Joc didactic;
08.04.2024-12.04.2024	WHAT DO YOU EAT?	What do you eat?	-Introducerea unor noțiuni noi (<i>bread, chesse, pizza, eggs, butter</i>);	Joc exercițiu;
15.04.2024-19.04.2024	WHAT DO YOU DRINK?	What do you drink?	-Introducerea unor noțiuni noi (<i>tea, juice, water, milk</i>);	Convorbire;
22.04.2024-26.04.2024	EASTER	The bunny	-Introducerea unor cuvinte și expresii care au legătură cu Paștele și cu venirea iepurașului: <i>bunny, eggs, cart, easter, etc.</i>	Joc exercitiu; Convorbire;
27.04-07.05.2024 - VACANȚA DE PRIMĂVARĂ				
08.05.2024-10.05.2024	LET`S TRAVEL	We travel by land	-Introducerea noțiunilor noi despre mijloacele de transport pe uscat: <i>car, bike, train, truck etc.</i>	Lectură după imagini; Convorbire;
13.05.2024-17.05.2024		We travel on water	-Introducerea noțiunilor noi despre mijloacele de transport pe apă: <i>boat, ship, etc.</i>	Lectură după imagini; Convorbire;
20.05.2024-24.05.2024		We travel by air	-Introducerea noțiunilor noi despre mijloacele de transport din aer: <i>plane, helicopter, etc.</i>	Lectură după imagini; Convorbire;
27.05.2024-31.05.2024	HAPPY BRITHDAY	Happy brithday	Familiarizarea copiilor cu noțiuni și exprese utilizate la zile aniversare: <i>cake, Happy brithday, girl, boy, candels, plate, fork, spoon, etc.</i>	Observarea curentă; Chestionarea orală;

03.06.2024- 07.06.2024		Shapes	-Introducerea notiunilor de forme geometrice “square”, “circle”, “triangle”; -Asocierea forma-culoare “red circle”;	Joc didactic; Joc execuțiu;
10.06.2024- 21.06.2024	FINAL ASSESSMENT	Revision	-Evaluare	Observarea curentă; Chestionarea orală;

STATUTUL FEMEILOR REFLECTAT ÎN CONSTITUȚIILE DIN ROMÂNIA

Prof. Gaidei Cristina Elena, Liceul „Dr. Lazăr Chirilă” Baia de Arieș

Lucrarea de față urmărește să analizeze statutul femeii în România modernă și contemporană, prin prisma evoluției drepturilor și libertăților civile și politice, reglementate în actele fundamentale adoptate în 1866, 1923 și 1938. Se impune, pentru început, definirea drepturilor civile și politice, pentru ca ulterior să fie analizată măsura în care, actele fundamentale supuse cercetării, au acordat aceste drepturi femeilor, raportându-le și la contextul mai larg, internațional.

Drepturile civile și politice sunt o clasă de drepturi care protejează libertatea indivizilor de încălcarea ei de către guverne, organizații sociale și persoane private. Acestea asigură dreptul de a participa la viața civilă și politică a societății și a statului fără discriminare sau represiune.

Drepturile civile includ asigurarea integrității fizice și mentale, a vieții și a siguranței oamenilor; protecția împotriva discriminării pe motive precum rasa, sexul, orientarea sexuală, identitatea de gen, originea națională, culoarea, vârsta, apartenența politică, etnia, religia și dizabilitatea; și drepturi individuale, cum ar fi intimitatea și libertatea de gândire, vorbire, religie, presă, întrunire și mișcare.

Drepturile politice includ justiția naturală, precum drepturile acuzatului, inclusiv dreptul la un proces echitabil; dreptul de a solicita repararea sau o cale de atac legală; și drepturi de participare la societatea civilă și politică, cum ar fi libertatea de asociere, dreptul la întrunire, dreptul la petiție, dreptul la autoapărare și dreptul la vot³.

Drepturile civile și politice ale omului au fost stipulate în *Declarația Universală a Drepturilor Omului*, adoptată în anul 1948, de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, articolele 3-21, în *Pactul internațional din 1966 privind drepturile civile și politice*⁴, dobândind statut internațional. În Europa, acestea au fost consacrate în *Convenția europeană a drepturilor omului din 1953*⁵. Acestea sunt considerate drepturi de primă generație, referindu-se la libertate și la participarea la viața politică, servind la protejarea individului de excesele statului. Includ și drepturile electorale, care sunt drepturi exclusiv politice, prevăzute în Constituție. Acestea conferă posibilitatea cetățeanului de a participa la guvernare sau la viața politică a comunității din care face parte. În categoria drepturilor politice se înscriu dreptul la libertatea gândirii, libertatea de expresie, dreptul la întrunire pașnică, dreptul la asociere, dreptul de a participa la viața publică, dreptul de a alege și de a fi ales.

³ <https://www.telework.ro/ro/drepturi-civice-si-politice/>, accesat la 06.03.2023.

⁴ https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/07/pact_mnp.pdf, accesat la 06.03.2023.

⁵ https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf, accesat la 06.03.2023.

Prima Constituție modernă a României a fost adoptată în anul 1866, fiind publicată la 1 iulie 1866 în Monitorul Oficial, devenind act fundamental în stat. A fost cea mai longevivă constituție a României, cu revizuirile inerente din 1879, 1884 și 1917. Cuprindea 8 titluri și 133 articole, în cadrul cărora erau prevăzute principiile moderne, democratice de funcționare ale statului, fiind un veritabil „act de independență”, pentru că nu era prevăzută nici suzeranitatea otomană, nici garanția colectivă a marilor puteri. Esențial, pentru studiul de față, este proclamarea drepturilor și libertăților cetățenești, fundamentate pe ideea conform căreia în stat nu există nici o deosebire de clasă, toți cetățenii fiind egali în fața legilor. Drepturile și libertățile recunoscute erau: libertatea conștiinței, a presei, a întrunirilor, egalitatea în fața legii, libertatea de exercitare a drepturilor politice numai pentru creștini, dreptul la azil politic, protejarea refugiaților, dreptul sacru și inviolabil la proprietate. Constituția era completată de o lege electorală care menținea votul censitar, alegătorii fiind împărțiți în patru colegii după criteriul averii⁶. Datorită acestei prevederi care condiționează acordarea dreptului la vot cu averea, putem conchide că egalitatea în drepturi a cetățenilor este subminată. Chiar dacă Constituția română din 1866 stipula că românii au atât drepturi civile cât și politice, această afirmație era valabilă numai pentru bărbații creștini, deci se poate vorbi despre o „democrație masculină”.

Deoarece, în privința drepturilor electorale pentru femei, actul fundamental nu face nici o referire, se poate afirma că femeile erau excluse de la viața politică. În schimb, era prevăzut accesul femeilor la educație, la muncă și manifestarea dreptului asociativ. În privința accesului la educație, femeile erau acceptate în toate formele de învățământ, incluzând universitățile. Progresul, în această privință, începuse cu legea învățământului din 1864, școala primară fiind obligatorie pentru toți copiii, indiferent de gen iar educația în școlile de stat fiind gratuită. Educația femeilor, în afara școlilor primare și a universităților, se făcea în școli pentru fete: școli secundare obișnuite și școli pedagogice, școli pentru surori și moașe, școli superioare de arte frumoase, școli profesionale și școli de menaj⁷. În privința învățământului universitar, femeile aveau acces, putând primi chiar burse pentru înscriere, însă foarte puține aveau acces la mediul academic, în calitate de cadre didactice universitare. Așadar, accesul la educație era garantat și impus de către statul român, Constituția din 1866 consfințind acest lucru.

Apoi, Constituția României din 1866 garanta dreptul la asociere tuturor cetățenilor țării. Femeile române au folosit acest drept, utilizându-l drept o oportunitate de a deveni vizibile. Au fondat asociații și organizații, inițial un specific de binefacere, prin intermediul cărora colectau fonduri pentru grupuri marginale de orfani, văduve, vagabonzi. Unele organizații încercau să promoveze drepturile femeilor, intitulându-se feministe, altele erau simple asociații profesionale. Un astfel de exemplu este Uniunea Educatoarelor Române, fondată la Iași în 1908, menită „să pregătească adevărata emancipare economică și culturală a femeii române din toate straturile sociale trezindu-i puterea de lucru pentru a înțelege toate chestiunile însemnate de viață socială și culturală ale neamului ei”⁸. Vizibilitatea și-au asigurat-o prin intermediul presei, pamfletelor, revistelor și ziarelor publicate, dintre care amintim *Femeia Română* care avea drept motto „Libertate prin lumină”, *Uniunea femeilor române* sau revista cu o viață scurtă, *Gazeta Femenină*.

Societatea românească în secolul XIX era încă o societate conservatoare, fapt dovedit de excluderea femeii din viața politică, vizibilă în Constituția de la 1866, și de menținerea mentalității conform căreia „cariera” pentru care trebuie să se pregătească o femeie este aceea de soție și mamă. Chiar și așa, rolul Constituției este covârșitor în evoluția și modernizarea tânărului stat român modern. Prin acest act fundamental, România realizează o adevărată deschidere, fiind primul

⁶ Amelia Chirteș, „Reflectarea principiilor democratice în Constituțiile României”, *Sfera Politicii*, 114/2005, p. 10, <https://www.cceol.com/search/viewpdf?id=65200>.

⁷ Silvana Rachieru, „Includerea/excluderea socială a femeilor în România modernă (1878-1914)”, în Alin Ciupală, *Despre femei și istoria lor în România*, 2004 <http://ebooks.unibuc.ro/istorie/ciupala/includereaexcluderea.htm>.

⁸ *Ibidem*.

stat constituțional al Europei de sud-est⁹, cu implicații asupra evoluției statutului femeii, în condițiile în care se întrevăd zorii emancipării feminine.

Evoluția societății românești din primele decenii ale secolului XX se corelează cu manifestarea feminismului. Discursul feminist contribuie la ieșirea din pasivitate, abandonarea supunerii și confortului domestic și avântarea într-o luptă de redefinire a identității și rolului femeii. În acest sens s-au făcut remarcate Alexandrina Cantacuzino, soția conservatorului Grigore Cantacuzino, fondatoare a unor organizații feministe precum *Gruparea Femeilor Române*, *Asociația Casa Femeii*, *Societatea Solidaritatea*, care a revendicat dreptul femeii de a participa la viața politică și Calypso Corneliu Botez, profesoară la liceul Carmen Sylva din București, președintă a *Crucii Roșii din Galați*, fondatoare a *Asociației pentru emanciparea civilă și politică a femeilor române*, care a susținut, în ianuarie 1922 conferința cu titlul „Drepturile femeii în Constituția viitoare”. Pentru ea, dreptul femeilor la vot reprezenta „o urgentă necesitate națională..., o chestiune de logică și de adecvare la actualitate”¹⁰. În viziunea sa, deoarece femeile participau la munca generală, ele trebuiau să dețină și capacitatea de a impune legi care să le protejeze și să le asigure controlul asupra produsului muncii lor iar statul român democrat nu putea menține, decât ca o anormalitate, excluderea femeilor de la dreptul de vot.

În dezvoltarea constituțională a României, drepturile politice ale femeilor au fost pentru prima dată amintite în Constituția din 1923, considerată cea mai democratică Constituție din perioada monarhiei constituționale. Privitor la drepturile românilor, Titlul II este consacrat reglementării acestora. Art. 5 prevedea că „Românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie, se bucură de libertatea conștiinței, libertatea presei, a întrunirilor, de libera asociație, de învățământ și de toate drepturile stabilite prin legi”¹¹. Alte prevederi în acest sens se referă la interzicerea oricărei deosebiri de naștere sau clase sociale în cadrul Senatului, garantarea libertății individuale, interdicția de a înființa sau aplica o pedeapsă altfel decât în conformitate cu prevederile unei legi.

Constituția din 1923 a proclamat drepturi și libertăți egale pentru toți, dar în ceea ce privește femeile, în art. 6 se prevăd „legi speciale, votate cu majoritate de două treimi, care vor determina condițiunile sub cari femeile pot avea exercițiul drepturilor politice”¹². Această trimitere la o lege specială, pe de o parte recunoștea dreptul femeilor de a beneficia de drepturi politice, iar pe de altă parte nu le garanta, lăsând suspendată situația civilă și politică a femeii. În același timp, legea fundamentală acorda femeilor drepturi civile în baza principiului egalității dintre sexe. Constituția, prin prevederile sale, a alimentat continuarea luptei feministelor astfel, aceeași Calypso Botez solicita articularea legislației pe realitățile economice și sociale ale perioadei interbelice, reprezentate de egalitatea femeilor cu bărbații în privința raporturilor de producție.

Chiar dacă se spune că este o adaptare a Constituției din 1866 la noile realități istorice, Constituția din 1923 este mult mai democratică prin faptul că acordă drepturi și libertăți mai largi, prevede sistemul electoral democratic al votului universal. Emanciparea politică a femeilor era câștigată prin Constituția din 1923, chiar dacă întârzia să devină un principiu efectiv al întregii legislații. De altfel, nici Legea electorală adoptată în anul 1926 nu făcea nicio referire la dreptul femeilor de a alege. Totodată, atunci când se referă la condițiile pe care cetățenii trebuie să le îndeplinească pentru a fi eligibili în Adunarea Deputaților și Senat, legea prevede necesitatea de a

⁹ Amelia Chirteș, *op. cit.*, p. 11.

¹⁰ Marian Pruteanu, „Discursuri despre femeie în România dintre cele două războaie mondiale”, în Alin Ciupală, *Despre femei și istoria lor în România*, 2004 <http://ebooks.unibuc.ro/istorie/ciupala/includereaexcluderea.htm>.

¹¹ Art. 5, *Constituția României din 1923*, publicată în Monitorul Oficial nr. 282/29 martie, https://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htm?act_text?id=1517, accesat în 10.03.2023.

¹² Art. 6, *Constituția României din 1923*, publicată în Monitorul Oficial nr. 282/29 martie. Anterior, prin reforma electorală din 1918 se introdusese votul universal masculin, egal, direct, secret și obligatoriu pentru cei care au împlinit 21 de ani pentru Adunarea Deputaților și 40 de ani pentru Senat.

avea „exercițiul drepturilor civile și politice”¹³. Prin aceasta, practic femeilor li se refuză, ca rezultat al nereglementării, dreptul de a fi alese în Parlament.

Femeile au primit drept real de vot pentru prima dată în istoria României prin Constituția de la 1938. Ea stipula: Legea electorală [...] va statornici [...] condițiunile cerute pentru a fi alegător, pentru bărbați și femei, incapacitățile, decăderile, incompatibilitățile, procedura votării și garanțiile libertății alegerilor precum și numărul deputaților¹⁴. Totuși femeile nu erau eligibile în Adunarea Deputaților. Mai mult, Legea electorală dădea drept de vot numai știutorilor de carte, de la vârsta de 30 de ani¹⁵. Acest fapt a dus la o limitare drastică a numărului de alegători¹⁶. Din cauza acestei prevederi au avut de suferit și femeile care, chiar dacă erau acceptate în toate formele de învățământ, incluzând universitățile, slab reprezentate¹⁷. Așadar, în perioada interbelică, în România, femeile au obținut drepturi electorale, dar în realitate ele permiteau doar unui număr destul de restrâns de persoane să participe la viața politică¹⁸. Totodată acest succes al feministelor a coincis cu instaurarea dictaturii carliste ceea ce a făcut imposibilă realizarea lor practică.

În urma analizei efectuate putem concluziona că statutul femeii în România modernă și contemporană, prin prisma evoluției drepturilor și libertăților civile și politice, reglementate în actele fundamentale adoptate în 1866, 1923 și 1938 a parcurs un traseu extrem de complex și complicat, în acord cu nivelul de dezvoltare al societății românești, cu mentalitățile vremii și cu prefacerile internaționale. După cum am evidențiat, acordarea drepturilor electorale și a altor drepturi politice și civile nu au dus neapărat la egalitate între sexe. Femeile au fost nevoite să treacă printr-un proces dublu, atât de includere cât și de excludere socială și politică. Totuși, prevederile constituționale au deschis calea manifestării mișcării feministe care a militat pentru obținerea și exercitarea drepturilor civile și politice, în virtutea principiului egalității între sexe. Problematika este extrem de vastă și complexă, de aceea merită o atenție deosebită în cercetarea istorică.

BIBLIOGRAFIE:

Izvoare primare

Constituția României din 1923, publicată în Monitorul Oficial nr. 282/29 martie, https://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.http_act_text?id=1517, accesat în 10.03.2023.

Constituția României din 1938, publicată în Monitorul Oficial nr. 48/27 februarie 1938 <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/14930>.

Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948, <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/22751>.

Legea electorală pentru Adunarea Deputaților și Senat, publicată în Monitorul Oficial nr. 71 din 27 martie 1926 <https://dspace.bcuculuj.ro/handle/123456789/82485>.

Bibliografie secundară

Bordeianu, Doina, „Evoluția constituțională a drepturilor electorale ale femeilor în România”, *Sfera Politicii* 149/2010, p. 53-57 <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=190989>.

¹³ Art. 25 lit. b, *Legea electorală pentru Adunarea Deputaților și Senat*, publicată în Monitorul Oficial nr. 71 din 27 martie 1926 <https://dspace.bcuculuj.ro/handle/123456789/82485>.

¹⁴ *Constituția României din 1938*, publicată în Monitorul Oficial nr. 48/27 februarie 1938 <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/14930>.

¹⁵ Art. 5, *Legea electorală pentru Adunarea Deputaților și Senat*, publicată în Monitorul Oficial nr. 106 bis din 9 mai 1939.

¹⁶ Dacă în decembrie 1937 au avut drept de vot 4 649 163 cetățeni, pe baza noii legi electorale numărul acestora s-a redus la 2 025 123.

¹⁷ Silvana Rachieru, „Includerea/excluderea socială a femeilor în România modernă (1878-1914)”, în Alin Ciupală, *Despre femei și istoria lor în România*, 2004 <http://ebooks.unibuc.ro/istorie/ciupala/includereaexcluderea.htm>.

¹⁸ Doina Bordeianu. „Evoluția constituțională a drepturilor electorale ale femeilor în România”, *Sfera Politicii* 149/2010, p. 53-57 <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=190989>.

Chirteș, Amelia, „Reflectarea principiilor democratice în Constituțiile României”, Sfera Politicii, 114/2005, p. 10-18 <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=65200>.

Pruteanu, Marian, „Discursuri despre femeie în România dintre cele două războaie mondiale”, în Alin Ciupală, Despre femei și istoria lor în România, (2004) <http://ebooks.unibuc.ro/istorie/ciupala/includereaexcluderea.htm>.

Rachieru, Silvana, „Includerea/excluderea socială a femeilor în România modernă (1878-1914)”, în Alin Ciupală, Despre femei și istoria lor în România, (2004) <http://ebooks.unibuc.ro/istorie/ciupala/includereaexcluderea.htm>.

Webografie

<https://www.telework.ro/ro/drepturi-civice-si-politice/>, accesat la 06.03.2023.

https://avp.ro/wp-content/uploads/2020/07/pact_mnp.pdf, accesat la 06.03.2023.

https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf, accesat la 06.03.2023.

PREDARE ȘI ÎNVĂȚARE INTERACTIVĂ

Prof. Căndea Tereza, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

Modificarea paradigmei educaționale determină schimbări majore vizibile la nivelul tuturor componentelor sistemului și procesului de învățare. Noua paradigmă impune reconsiderarea rolului cadrului didactic în relație cu elevul. Învățarea centrată pe elev presupune o preocupare permanentă a educatorului pentru cunoașterea elevului ca individualitate și adaptarea programelor la profilul acestuia. Fiecare elev este unic și constituie o provocare întrucât educatorul trebuie să răspundă nevoilor afective, de cunoaștere, de acțiune și de afirmare a propriului potențial de învățare. Una dintre modalitățile de predare- învățare interactivă este cea centrată pe elev. Conform lui Gibbs, învățarea centrată pe elev „oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu”. Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învățării centrate pe elev, promovând ideea că elevilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a controla procesul de învățare prin asumarea responsabilității cu privire la:

- ceea ce învață;
- modul cum învață și de ce;
- momentul când învață;

Se impune, astfel, necesitatea ca elevii să își asume un înalt grad de responsabilitate în contextul învățării și să își aleagă în mod conștient obiectivele și să își administreze învățarea. Ei nu se mai pot baza pe faptul că profesorul le va spune ce, cum, unde și când să gândească.

Harpe, Kulski și Radloff (1999) arată că o persoană care învață eficient:

- are scopuri clare privitoare la ceea ce învață;
- are o gamă largă de strategii de învățare și știe când să le utilizeze;
- folosește resursele disponibile în mod eficace;
- știe care îi sunt punctele forte și punctele slabe;
- înțelege procesul de învățare;
- își controlează sentimentele în manieră adecvată;
- își asumă responsabilitatea pentru procesul lor de învățare;
- își planifică, își monitorizează, își evaluează și își adaptează procesul de învățare.

În plus, pedagogii moderni sugerează că persoanele care învață în permanență posedă, printre altele, capacitatea de a face corelația între diferite aspecte ale cunoașterii, precum și capacitatea de a-și administra învățarea.

Principiile care stau la baza învățării eficiente centrate pe elev sunt:

- accentul activității de învățare trebuie să fie centrat pe cel care învață;
- recunoașterea faptului că procesul de predare, în sensul tradițional al cuvântului, nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe;
- rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă;
- recunoașterea faptului că, în mare parte, procesul de învățare nu are loc în sala de clasă;
- înțelegerea procesului de învățare nu trebuie să aparțină doar profesorului – ea trebuie împărtășită și elevilor;
- profesorii trebuie să încurajeze și să faciliteze implicarea activă a elevilor în planificarea și administrarea propriului lor proces de învățare prin proiectarea structurată a oportunităților de învățare, atât în sala de clasă, cât și în afara ei;
- luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite.

Dezvoltarea profesională trebuie să ofere cadrelor didactice aptitudinile și încrederea necesară pentru:

- a identifica necesitățile individuale de învățare ale elevilor;
- a încuraja și a facilita învățarea independentă, ajutând elevii să „învețe cum să învețe”;
- a practica principiile învățării pe baza includerii;
- a înțelege și a utiliza strategii de învățare activă și de diferențiere,
- a facilita dobândirea de către elevi a competențelor specifice.

În cadrul strategiilor de predare care să corespundă stilurilor individuale de învățare e necesar să avem în vedere următoarele aspecte:

- **lecția** pleacă de la experiențele elevilor și cuprinde întrebări sau **activități** care să îi implice pe elevi;
- elevii sunt lăsați să aleagă singuri modul cum se informează pe o anumită temă și cum prezintă rezultatele studiului lor;
- elevii pot beneficia de meditații, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învățare și pot cere îndrumări;
- aptitudinea elevilor de a găsi singuri informațiile căutate este dezvoltată – nu li se oferă informații standardizate;
- pe lângă învățarea specifică disciplinei respective, li se oferă elevilor ocazia de a dobândi aptitudini fundamentale transferabile, cum ar fi aceea de a lucra în echipă;
- se fac evaluări care permit elevilor să aplice teoria în anumite situații din viața reală, cum ar fi studiile de caz și simulările;
- lecțiile cuprind o combinație de activități, astfel încât să fie abordate stilurile pe care elevii le preferă în învățare (vizual, auditiv, practic/kinetic);
- **lecțiile** înlesnesc descoperirile făcute sub îndrumare și solicită implicarea activă a elevilor în procesul de învățare;
- **lecțiile** se încheie cu solicitarea adresată elevilor de a reflecta pe marginea celor învățate, a modului cum au învățat și de a evalua succesul pe care l-au avut metodele de învățare în cazul lor.

Acest proces de formare se orientează spre scopul de a spori succesul elevilor, concentrându-se pe ceea ce este necesar pentru a îmbunătăți experiența de învățare a elevilor și

implicarea lor activă în formarea și aplicarea competențelor, precum și satisfacția pe care le-o dă această învățare. Acest lucru trebuie să se înscrie în contextul general al îmbunătățirii oportunităților oferite tinerilor în cadrul dezvoltării unei piețe moderne a muncii. Scopul implicit este, de asemenea, acela de a le permite să aibă încredere în procesul de învățare, astfel încât să poată continua să își pună în aplicare competențele dobândite la locul de muncă, la vârsta maturității, precum și în procesul de învățare continuă.

Bibliografie:

1. ISE(2015) - „Repere pentru proiectarea și actualizarea curriculumului național: Document de politici educaționale”, Institutul de Științe ale Educației, București.
2. Bruner, J.- „Theory of instruction”, Harvard University Press, 1966.
3. Gibbs, G.- „Evaluarea mai multor elevi”, Universitatea Oxford Brookes, 1992.
4. Harpe, B., Kulski, M., Radloff, A.- „Cum se documentează cel mai bine calitatea actului predării?”- Proiectul Feda, 1988.
5. Păcurariu, A. (coord.) - „Învățarea activă”, Ghid pentru formatori, MECCNPP, 2001.

BUNE PRACTICI ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE. EXEMPLU DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE CU METODE INOVATOARE, CENTRATE PE ELEV: JOCUL DE ROL

Prof. Medrea Alina, Prof. Jurca Mirela, Liceul cu program sportiv Alba Iulia

Importanța învățării limbii engleze pentru elevii constă în primul rând în utilitatea acesteia în educația ulterioară, în extinderea abilităților lor de comunicare mai ales în viața privată și deci în acest context, într-o mai bună integrare în mediu. Dezvoltarea abilităților de comunicare are loc în legătură cu cadrul cultural al limbii materne. În plus, elevii se familiarizează cu alteritatea și prin această realizare își întăresc integritatea etnica.

La școala noastră, ca exemplu de bună practică, vedem învățarea cu ajutorul tablelor interactive, cu ajutorul calculatorului sau a altor mijloace audio – vizuale. Și anume, elevii dobândesc cunoștințe prin diverse metode. Prin aceasta mă refer la rezolvarea diferitelor sarcini interactive distractive, puzzle-uri de cuvinte încrucișate, jocul de bingo cu cuvinte sau numere în engleză, găsirea rimelor în engleză și multe alte jocuri de societate. În cele mai multe cazuri, abordarea vizual-auditivă se potrivește cel mai bine elevilor. Accentul se pune pe comunicarea orală, deoarece elevii au deja multe moduri prin care pot deprinde învățarea limbii engleze, în comparație cu exprimarea scrisă în limba maternă. Elevii au, de asemenea, un manual și un caiet de lucru pentru curs.

Când învață limba engleză, studenții trebuie să:

- să cunoască modalitățile de comunicare și limbajul ca unul dintre mijloacele de comunicare,
- recunoască că limba engleză este un mijloc de comunicare internațională,
- își extinde abilitățile de comunicare,
- să cunoască caracteristicile culturale ale unei țări străine,
- întărirea curiozității, dorinței și nevoii de noi cunoștințe,
- să dezvolte simțul limbajului, o atitudine pozitivă față de subiect și să ai o bucurie de a învăța limba engleză,
- să se pregătească să învețe limba engleză în studiile ulterioare,
- să formuleze obiective personale de învățare, să cunoască și să-și evalueze realizările și să

depună eforturi pentru îmbunătățire.

Există două tipuri de joc de rol care pot fi folosite în predarea limbii engleze: cu text scris și fără text scris. La un joc de rol cu text scris, profesorul poate folosi un exemplu din manualul de limba engleză, elevii lucrând în perechi, fiecare elev vorbind cu partenerul său și interpretând roluri diferite. Jocurile de rol fără text scris sunt cele în care fiecărui elev i se atribuie un rol, iar elevul trebuie să utilizeze cunoștințele pe care le are pentru a vorbi cu partenerul. În cele ce urmează sunt prezentate câteva idei care pot fi folosite la orele de limba engleză. Ele pot fi adaptate pentru fiecare situație în parte.

❖ Conversație la telefon

Vorbitul la telefon este diferit de conversația față în față deoarece se bazează exclusiv pe limbaj pentru a comunica. Pentru ca jocul de rol să funcționeze corect, profesorul le cere elevilor să se așeze spate în spate. Există o largă paletă de idei care se folosesc pentru acest tip de joc de rol: a telefona pentru a face o plângere, a vorbi cu un prieten sau a cere informații despre un loc de muncă.

❖ Mersul la cumpărături

Acest joc de rol poate fi oricât de simplu sau de complex, în funcție de situație. Frazele-cheie precum: „I would like...”, „How much are...”, „Good morning” sunt adesea importante aici.

❖ A face rezervare la un hotel

Acest tip de joc de rol le permite elevilor să practice un vocabular specific. De obicei acesta va fi în limbajul formal, deoarece este o conversație de afaceri. Se poate realiza și sub forma unei discuții telefonice. Există o largă paletă de oportunități aici pentru ca elevii să învețe noi forme de vocabular.

❖ Împărtășirea opiniilor

Profesorul alege un subiect de care toți elevii sunt interesați. Îi aranjează pe elevi în perechi și le dă o listă de întrebări pe care să o folosească. Aceasta le va permite să folosească propriile lor expresii și să utilizeze limbajul într-un mod mult mai practic.

❖ Interviu pentru obținerea unei slujbe

Munca este de obicei un subiect bun. Drept rezultat, un joc de rol pentru obținerea unei slujbe este un mod excelent pentru ca întreaga clasă să învețe vocabularul specific. Acest joc de rol poate fi cu text scris sau fără text scris. O idee bună ar fi ca intervievatorul să conceapă un set de întrebări, iar intervievatul să răspundă la ele.

Rolul instituțiilor de învățământ constă atât în asigurarea condițiilor necesare pentru dezvoltarea potențialului cognitiv al fiecărui copil/elev/student, cât și în formarea/dezvoltarea unui sistem de competențe funcționale, inclusiv creative prin asimilarea limbilor străine. A studia limbi străine înseamnă a poseda astfel de valori educaționale cum ar fi: competențe de comunicare într-o limbă străină, conștientizare și sensibilizare pentru alte culturi, curiozitate pentru diversitatea culturală, toleranță, bunăvoință etc.

În concluzie, există o multitudine de condiții și factori care influențează învățarea unei limbi străine, dar dintre aceștia psihopedagogia consideră ca fiind preponderenți cei care sunt legați de vârstă, aptitudini (cu accent pe cele care sunt indispensabile asimilării unei limbi străine) și motivație.

Bibliografie

- Dogaru, Mihaela, *Methodology and Ways of Teaching English. Module II*, Editura Credis, București, 2002;
- Ur, Penny, *A Course in Language Teaching*, Cambridge University Press, 1996.

ACTIVITĂȚI CARE ASIGURĂ STAREA DE BINE ÎN MEDIUL ȘCOLAR INCLUZIV

Prof. Nemeș Mihaela, Școala Gimnazială Crăciunelu de Jos

Incluziunea poate îmbrăca forme diverse în spații și contexte diferite, întrucât este un proces care depinde de mediul școlar în care se desfășoară, de politica educațională și de valorile promovate la nivel social.

Abordarea psihologiei incluzive pornește de la premisa că toți copiii au foarte multe în comun, fiind în același timp unici. Acceptarea și valorizarea tuturor copiilor sunt din acest motiv absolut necesare, respectarea demnității fiecărui copil este esențială.

Pedagogia incluzivă încurajează colaborarea copiilor, interacțiunile acestora, activitățile de grup, însă întotdeauna alese cu atenție, deoarece activitățile propuse de cadrul didactic vor influența oportunitățile de învățare și performanțele elevilor.

Succesul incluziunii școlare eficiente depinde de starea de bine pe care o resimte elevul în cadrul școlii și care este strâns legată de atitudinea pozitivă a cadrelor didactice față de incluziunea școlară. Atitudinea elevilor unei clase față de un copil de altă etnie sau cu o dizabilitate este adesea o imitație fidelă a atitudinii cadrului didactic cu privire la acest copil.

Incluziunea socială și starea de bine a elevilor sunt aspecte interconectate și deosebit de importante în sistemul educațional. Incluziunea socială se referă la crearea unui mediu în care toți elevii se simt acceptați, respectați și încurajați să participe pe deplin la procesul educațional, indiferent de diferențele lor individuale. Starea de bine a elevilor este influențată de mai mulți factori, inclusiv de nivelul de incluziune socială din școală.

Prin strategii didactice bazate pe cooperare, cadrul didactic poate favoriza procesele de interacțiune socială, diferențele dintre copii fiind percepute ca modalități de îmbogățire, de dezvoltare personală și interpersonală.

Pentru început, trebuie să specific faptul că sunt învățătoare la o școală din mediul rural, la clasa I, cu un efectiv de 16 elevi. Dintre aceștia, 11 elevi provin din familii defavorizate, cu părinți care au un nivel de educație scăzut. Veniturile familiilor se compun din ajutorul social, alocațiile copiilor și bursele școlare. Acestor părinți le este indiferent dacă copiii frecventează cursurile regulat, dacă obțin rezultate bune la învățătură sau dacă au un comportament adecvat la școală. De aceea, copiii își desfășoară activitățile la întâmplare, nu-și formează deprinderi de muncă ordonată și sistematică și neglijează îndatoririle școlare.

Pentru atragerea elevilor la cursuri și implicarea activă a acestora în activitățile de zi cu zi, am încercat să creez situații de învățare care au ca scop dezvoltarea sentimentului sensului și scopului vieții școlare, competențelor socio-emoționale și cultivarea emoțiilor pozitive.

În continuare, voi prezenta câteva exemple de activități, exerciții și jocuri care facilitează starea de bine în mediul școlar, pe care le folosesc la clasă în mod frecvent.

Activitățile de grup presupun interacțiunea elevilor în jurul unui scop comun. Modalitatea în care se produce relaționarea contribuie la formarea unui climat socioafectiv propice desfășurării sarcinilor. Tipuri de activități:

- **activități în grupuri mici care să asigure intercunoașterea:**

„**Interviul**”- Se formează perechi, de preferat cu elevi care de obicei nu interacționează prea mult între ei. Sarcina va fi să se intervieveze între ei și să noteze răspunsurile celeilalte persoane, astfel încât acestea să poată fi prezentate grupului mare, mai târziu. Exemple de întrebări: „Cum te numești?”; „Câți ani ai?”; „Care este culoarea ta preferată?”; „Cu cine îți place să te joci în pauză?”;

- **activități în grupuri care să sprijine comunicarea, utilizarea constructivă a laudei și oferirea de feedback pozitiv:**

„*Micul solist/Micul actor*” - Copiii sunt așezați cu capul pe bancă. Un elev numit de învățător cântă/recită o stofă dintr-un cântec/poezie în fața clasei. Ceilalți copii trebuie să ghicească cine a cântat/recitat.

• **activități în grupuri mici în care focusul este pe performanța echipei și nu pe efortul personal depus:**

„*Posterul*” - „Programul săptămânal al clasei în imagini și simboluri”: Se formează 5 echipe și se hotărăște timpul și locul unde se va desfășura activitatea. Se împart sarcinile fiecărei echipe: o echipă realizează tabelul posterului, două echipe procură materiale, două echipe realizează simbolurile. După prezentare, posterul va fi afișat în sala de clasă.

• **activități comune de grup pentru a crește gradul și calitatea relaționărilor:**

„*Poveștile noastre*” - Elevii sunt așezați în cerc, iar învățătorul adresează o întrebare. Fiecare elev își spune povestea personală. De fiecare dată, elevul răspunde numai la acea întrebare. După împărtășirea poveștilor personale, se va acorda timp pentru a reflecta la experiența din timpul activității. Exemple de întrebări: „Care a fost jucăria ta preferată când ai fost mic/ă? Unde se află acum? Ce amintiri te leagă de acea jucărie?”.

• **activități comune de grup în scopul creșterii identității sociale a grupului:**

„*Copacul dezvoltării*” - Fiecare elev desenează pe o frunză, un simbol al ocupației pe care dorește să o aibă și îl lipește în copac. Va prezenta în fața colegilor simbolul desenat, importanța ocupației, calitățile pe care le are el și care ar fi potrivite alegerii făcute.

• **activități în grupuri mici în care elevii colaborează în cadrul unei sarcini specifice, în care efortul este dozat corespunzător:**

„*Rețeta prieteniei*” - Se formează echipe. Fiecare echipă va avea de realizat o „Rețetă a prieteniei”. Trebuie alese cu grijă „ingredientele”, „cantitățile necesare”, și „modul de preparare”. Se prezintă rețetele în fața clasei, apoi se vor descoperi asemănările și deosebirile dintre ele.

• **activități în grupuri mici, formate omogen, pentru a crește sentimentul de eficacitate în realizarea sarcinii și în interacțiune cu colegii:**

„*Copacul prieteniei*” – Se formează grupe de 2-3 elevi. Fiecare echipă desenează un copac mare de carton. Fiecare copil își va alege o culoare preferată a hârtiei și va trasa conturul mâinilor sale. Va decupa după contur, apoi, pe degete și pe palmă, va nota ce crede că este important într-o relație de prietenie, consultându-se cu ceilalți. Cele două contururi vor fi lipite pe copac. Fiecare echipă își va prezenta proiectul.

Importanța acordării unei atenții sporite a nivelului stării de bine al elevilor rezidă din rezultatele studiilor care atestă că starea de bine a școlarilor se corelează cu un număr mare de beneficii: o mai bună acceptare de sine; autoevaluare pozitivă în raport cu experiențele trecute; abilitatea de a menține relații funcționale cu cei din jur; sentimentul de independență; o mai bună autodeterminare; sentimentul de competență; sentimentul de autocontrol în gestionarea situațiilor provocate de mediu; capacitate de stabilire a unor scopuri personale; capacitatea de a oferi vieții un sens; sentimentul de creștere și dezvoltare personală.

Bibliografie

Gherguț, A., Frumos, L., *Educația incluzivă, Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2019.

Pițilă, T., Mihăilescu, C., Coman, C., *Dezvoltare personală, Clasa a II-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2021.

Negovan, V., *Psihologie pozitivă aplicată în educație*, Editura Meteor Publishing, București, 2021.